

قاضی‌ها

جنگِ بنی اسرائیلِ قد باقیِ کنعانیا

۱ بعد از فَوْتِ یوشع، بنی اسرائیل از خُداوند پُرسان کده گُفت: "کی از جمِ ازمو اوّل دَ خِلافِ کِنعانیا بوره و قد ازوا جنگِ کنه؟" ۲ خُداوند گُفت: "یهُودا باید بوره؛ ما او سرزمی ره دَ دِستِ ازوا تسلیمِ موئم." ۳ اوخته مَرَدایِ یهُودا دَ بِرارون خُو اولادِه شِمعون گُفت: "ببید قد ازمو دَ امزو سرزمی که تقسیمِ مو رسیده، بورید تا قد کِنعانیا جنگِ کنی و مو ام دَ سرزمینی که تقسیمِ از شُمو رسیده، قد شُمو موری." پس شِمعونیا قد ازوا رفت. ۴ وختیکه مَرَدایِ یهُودا حَمَله کد، خُداوند کِنعانیا و فِرِزیا ره دَ دِستِ ازوا تسلیمِ کد و اونا ده هزار نفرِ ازوا ره دَ بَزقِ کُشت. ۵ دَ امزو جنگِ اونا قد اَدونی-بِزقِ رُوی دَ رُوی شُدِه دَ بِلِه شی حَمَله کد و کِنعانیا و فِرِزیا ره شِکست دَد. ۶ و اَدونی بِزقِ دُوتا کد، لیکن اونا او ره دُمبال کده دِستگیرِ کد و شِست های دِست و پای شی ره موئنی کد. ۷ اوخته اَدونی بِزقِ گُفت: "هفتاد پادشاه قد دِست ها و پایای شِست موئنی شُدِه، مَبِدگی های دِسترخون مَرِه موخورد؛ امو چیز ره که ما کدُم، خُدا دَ مُطابقِ اَزو جَزای مَرِه دَد." اونا اَدونی بِزقِ ره دَ اورشَلیم اُورد و او دَ امونجی مُرد. ۸ مَرَدایِ یهُودا قد اورشَلیم جنگِ کد و او ره گِرِفت. اونا او ره قد دَمِ شمشیر زَد و شار ره دَ آتِش سوختند. ۹ بعد ازو مَرَدایِ یهُودا رفت تا قد کِنعانیای که دَ کوهستو، دَ جَنُوب و دَ تِپه ها زِندگی مُوکد، جنگِ کنه. ۱۰ مَرَدایِ یهُودا دَ بِلِه کِنعانیای که دَ جِبرون زِندگی مُوکد حَمَله کد و شیشای، اَخیمان و تلمای ره شِکست دَد. نامِ سابقِ جِبرون قِریت-اَرع بود.

۱۱ از زونجی د بِلَه باشنده های دبیر حمله کد؛ نام سابق دبیر قریت-سفر بُود. ۱۲ و کالیب گُفت: "هر کسی که د بِلَه قریت-سفر حمله کنه و او ره بگیره، ما دختر خُو عَخسه ره د عنوانِ خاتُو د امزو میدیم." ۱۳ اوخته عُننِیل باچه قناز، باچه برار ریزه کالیب او ره گرفت و کالیب دختر خُو عَخسه ره د عنوانِ خاتُو دَزُو دَد. ۱۴ وختیکه عَخسه پیش عُننِیل اَمَد، عُننِیل او ره گپ دَد^a که از آته خُو زمی طلب کنه. غِیتیکه عَخسه از اَلَاغ خُو تاه شُد، کالیب ازو پُرسان کده گُفت: "چطور که ای سونا اَمَدی؟" ۱۵ عَخسه دَزُو گُفت: "مره برکت بدی؛ ازی که زمین جُوب ره دز مه دَد، چشمه های او ره ام دز مه بدی." اوخته کالیب چشمه های باله و چشمه های تاه ره دَزُو بخشید.

۱۶ د امزو غیت قینی ها اولاده خُسِرِ موسی از شارِ درختون خُرما د پیش اولاده یهودا د بیابونِ یهودا که د جُوب د نزدیکِ عَراد آسته، رفت و د مینکلِ امزو مردُم جای-د-جای شُد. ۱۷ بعد ازو مردای یهودا قد پرارون شِمعونی خُو رفت و کنعانیای ره که د صَفَت زندگی مُوکد شکست دَد و صَفَت ره کاملاً نابُود کد؛ و نام امزو شار خُرما^b ایشته شُد. †
 ۱۸ مردای یهودا عَزَه ره قد منطقای گِرد-و-بر شی، اَشِقِلون ره قد منطقای گِرد-و-بر شی و عِقرون ره قد منطقای گِرد-و-بر شی گرفت. ۱۹ خُداوند قد مردای یهودا بُود و اونا کوهستو ره ام تَصَرَف کد، لیکن باشنده های اوارای ها ره هی کده نَتِنست، چراکه اونا گاڈی های جنگی آینی دشت. ۲۰ جِبرون د کالیب دَد شد، امو رقم که موسی گُفتُد؛ و اوسه اولاده عناق ره از زونجی هی کد. ۲۱ مگم اولاده بنیامین یبوسای ره که د اورشلیم زندگی مُوکد بُر نَتِنست؛ پس یبوسیا تا امروز قد اولاده بنیامین د اورشلیم زندگی مونه.

^a ۱:۱۴ د بعضی نُسخه های عبرانی اینی رقم نوشته یه: عَخسه او ره گپ دَد که از آته شی زمی طلب کنه. ^b ۱:۱۷ «خُرما» یعنی «کاملاً نابُود شده».

† ۱:۱۷ عَددها ۲۱:۳

۲۲ دَ عَيْنِ رَقْمِ مَرْدَايِ خَانَوَارِ يَوْسُفَ دَ خِلَافِ بَيْتِئِيلِ رَفْتِ وَ خُدَاوَنَدِ قَدِ اَزْوَا بُودِ.
 ۲۳ خَانَوَارِ يَوْسُفَ جَاوَسُو سَا رِهَ دَ بَيْتِئِيلِ رِيِي كَد؛ نَامِ سَابِقِي اَمْرُو شَارِ لُو ز بُودِ. ۲۴ دَ
 اُونَجِي جَاوَسُو سَا يِگِ اَدَمِ رِهَ كِهَ اَزِ شَارِ بَرُو مِيَمَدِ دِيد؛ اُونَا دَرُو كُفْت: ” رَاهِ دَاخِلِ شُدُونِ
 شَارِ رِهَ دَرِ مَوْ نِشُو بَدِي وَ مَوْ دَ حَقِّ تُو خُو بِي مُونِي. “ ۲۵ پَسِ اُو رَاهِ دَاخِلِ شُدُونِ شَارِ
 رِهَ دَرِ مَوْ نِشُو دَدِ وَ اُونَا شَارِ رِهَ قَدِ دَمِ شَمَشِيرِ زَدِ، مِگَمِ اَمُو اَدَمِ رِهَ قَدِ پِگِ خَانَوَارِ شِي
 اِيْشْتِ كِهَ بُوْرِه. ۲۶ پَسِ اَمُو اَدَمِ دَ سِرْمِيْنِ حِتِيَا رَفْتِ وَ دَ اُونَجِي يِگِ شَارِ اَبَادِ كَدِهَ نَامِ
 شِي رِهَ لُو ز اِيْشْتِ كِهَ تَا اِمْرُو ز دَ اَمْرِي نَامِ يَادِ مَوْ شِه.

كِنَعَانِيَايِ كِهَ دَ مَنْطَقَايِ خُو بَا قِي مَنَدِ

۲۷ مَرْدَايِ مَنَسِي بَا شِنْدِهَ هَايِ بَيْتِ شَانِ وَ اَغِيْلَايِ شِي رِهَ، تَعْنَكِ وَ اَغِيْلَايِ شِي رِهَ،
 دُوْرِ وَ اَغِيْلَايِ شِي رِهَ، بِيْلِعَامِ وَ اَغِيْلَايِ شِي رِهَ وَ مِگِيدُو وَ اَغِيْلَايِ شِي رِهَ بَرِ نَتْنِسْتِ،
 چُوْنِ كِنَعَانِيَا اِرَادِهَ مَحْكَمِ دَشْتِ كِهَ دَ اَمْرُو سِرْمِي دَ زِنْدِگِي خُو اِدَامِه بَدِيَه. ۲۸ وَ خَتِيَكِه
 اِسْرَائِيْلِ قُوِي شُد، اُونَا كِنَعَانِيَا رِهَ وَاْدَارِ كَدِ كِهَ كَارِ جَبْرِي كَنِه، لِيَكِنِ اُونَا رِهَ بِيخِي
 بَرِ نَكَدِ.

۲۹ مَرْدَايِ اِفْرَايِمِ كِنَعَانِيَايِ رِهَ كِهَ دَ جَا زَرِ زِنْدِگِي مَوْ كَدِ بَرِ نَكَدِ، پَسِ كِنَعَانِيَا دَ مِيْنَكَلِ
 اَزْوَا دَ جَا زَرِ دَ زِنْدِگِي كَدُو اِدَامِه دَدِ.

۳۰ مَرْدَايِ زَبُوْلُوْنِ بَا شِنْدِهَ هَايِ قِطْرُوْنِ وَ بَا شِنْدِهَ هَايِ نَهْلُوْلِ رِهَ بَرِ نَكَدِ؛ پَسِ كِنَعَانِيَا دَ
 مِيْنَكَلِ اَزْوَا دَ زِنْدِگِي كَدُو اِدَامِه دَدِ، لِيَكِنِ وَاْدَارِ شُدِ كِهَ كَارِ جَبْرِي كَنِه.

۳۱ مَرْدَايِ اَشِيْرِ بَا شِنْدِهَ هَايِ عَكُو، صِيْدُوْنِ، اَحْلَبِ، اَكْرِيْبِ، حِلْبِهَ، اَفِيْقِ وَ رِحُوْبِ رِهَ بَرِ
 نَكَدِ. ۳۲ پَسِ اَشِيْرِيَا دَ مِيْنَكَلِ كِنَعَانِيَايِ كِهَ بَا شِنْدِهَ هَايِ اَمْرُو سِرْمِي بُودِ جَايِ-دَ جَايِ
 شُد، چُوْنِ اُونَا رِهَ بَرِ نَكَدِ.

۳۳ مردای نفتالی باشنده های بیت-شمس و باشنده های بیت عنات ره بر نکد، و د مینکل کنعانیای که باشنده های امزو سرزمی بود جای-د-جای شد؛ لیکن باشنده های بیت-شمس و بیت-عنات و ادار شد که بلده ازوا کار جبری کنه.

۳۴ آموریا اولاده دان ره مجبور کد که د کوهستو بمنه و اونا ره نه ایشث که د آواری تاه شنه. ۳۵ آموریا اراده محکم دشت که د ایلون، شعلیم و کوه حارس باقی بمنه؛ لیکن وختیکه دست خانوار یوسف قوی شد، آموریا و ادار شد که کار جبری کنه. ۳۶ سرحد آموریا از کوتل عقریم تا سلاع و باله تر مورفت.

ملایکه خداوند د بوکیم

۲^۱ ملایکه خداوند از جلال د بوکیم رفت و گفت: "شمو ره از مصر برو اوردم و د سرزمینی که د بابه کلونای شمو قسم خورده بودم داخل کدم و گفتم، 'عهد خو ره هرگز قد شمو میده نمونم؛^۲ و شمو ام قد باشنده های امزی سرزمی عهد بسته نکنید، بلکه قربانگاه های ازوا ره چپه کنید.' مگم شمو از آید مه نشدید. ای چی کار بود که کدید؟^۳ امزی خاطر آلی موگیم که ما اونا ره از پیش روی شمو هی نمونم؛ اونا بلده بغلای شمو خار جور موشه و خداون ازوا بلده شمو دام آسته." ۴ وختیکه ملایکه خداوند امی تورا ره د پگ بنی اسرائیل گفت، قوم آواز خو ره بلند کده چخرا کد. ۵ امزی خاطر اونا اونجی ره بوکیم^۵ نام کد. اونا د اونجی بلده خداوند قربانی تقدیم کد.

قوت یوشع و نسل ازو

۶ وختیکه یوشع قوم ره رخصت کد، بنی اسرائیل هر کدم شی د ملک خو رفت تا سرزمین خو ره تصرف کنه. ۷ قوم اسرائیل د تمام روزای زندگی یوشع و د تمام روزای

^a ۲:۵ «بوکیم» یعنی «چخرا کینده ها».

زندگی ریش سفیدای که بعد از یوشع هنوز زنده بود، خداوند ره عبادت کد، چُون اونا پگِ کارای بزرگ ره که خداوند بلده اسرائیل کده بود، دیدد. ^۸ یوشع باچه نون خدمتگارِ خداوند دَ سِنِ یگ صد و ده سالگی فوت کد. ^۹ و اونا او ره دَ زمینی که تقسیمِ خود شی بود، دَ تَمَنه-حارس دَ کوهستونِ افرایم، دَ شمالِ کوهِ جاعش دَ فن کد. ^{۱۰} امو نسل ام پگ شی فوت کده قد بابه کلونای خُو یگجای شد و بعد ازوا یگ نسل دیگه دَ وجود آمد که نه خداوند ره میشنخت و نه از کاری که او بلده اسرائیل کدد، خبر دشت.

نتیجه ناطاعتی

^{۱۱} اوخته بنی اسرائیل چیزای ره که دَ نظرِ خداوند زشت بود، انجام دَد و بُت های بعل ره عبادت کد. ^{۱۲} اونا خداوند، خدای بابه کلونای خُو ره که اونا ره از سرزمین مصر بُرو آوردد، ایله کد و از خدایونِ بیگنه از خدایونِ قوم های که دَ گرد-و-برِ ازوا بُود پیروی کده اونا ره سجده کد؛ دَمزی رقم اونا قارِ خداوند ره باله آورد. ^{۱۳} ازی که اونا خداوند ره ایله کده بعل و عشتاروت ره پرستش کد، ^{۱۴} آتشِ غَضَبِ خداوند دَ خِلافِ اسرائیل دَر گرفت و اونا ره دَ دِستِ غارتگرا دَد تا اونا ره غارت کنه. او اونا ره دَ دِستِ دشمنای گرد-و-برِ ازوا دده سودا کد تا دیگه ننته دَ برابرِ دشمنای خُو ایسته شنه. ^{۱۵} اونا هر جای که بلده جنگ مورفت، دِستِ خداوند دَ ضِدِ ازوا بُود تا دزوا بدی برسنه، امو رقم که خداوند گفتد و امو رقم که خداوند دزوا قَسَم خوردد. اَره، اونا دَ پریشانی-و-مُشکلاتِ سخت گرفتار بُود.

خداوند رهبرا ره بلده قضاوت تعیین مونه

۱۶ اوخته خداوند رهبرا^{۱۶} ره تعیین کد و اونا بنی اسرائیل ره از دست غارتگرا نجات دد. ۱۷ لیکن اونا از آید رهبرای خو ام نشد، چون اونا فاحشه‌گری کده از پشت خداون بیگنه رفت و اونا ره سجده کد. اونا د زودی امزو راه بر شد، که بابه‌کلونای ازوا د مطابق ازو رفتار کدد و از احکام خداوند اطاعت کدد. آر، اونا رقم بابه‌کلونا رفتار نکد. ۱۸ هر وختیکه خداوند یگ رهبر ره د بله ازوا تعیین موكد، او قد رهبر موبود و قوم ره د تمام روزای زندگی رهبر از دست دشمنای ازوا نجات میدد، چون خداوند بخاطر ناله-و-فریاد ازوا که از دست ظالما و ستمگرا موكد، د بله ازوا رحم موكد. ۱۹ مگم غیتیکه رهبر فوت موكد، اونا روی میگشتند و از آته‌گون خو کده کلوتر فاسد موشد و از خداون بیگنه پیروی کده اونا ره عبادت و سجده موكد. اونا از کارای خو و راه‌های یاغیگری خو دست نمیکشید.

۲۰ امزی خاطر آتش غضب خداوند د بله اسرائیل داغ شد و خداوند گفت: ”ازی که ای قوم عهد مره که قد بابه‌کلونای ازیا بسته کده بودم، میده کد و از آید مه نشد، ۲۱ ما ام دیگه هیچ کدم امزی ملت ها ره از پیش روی ازیا هی نموم، ملت های ره که یوشع هی نتنست و خود شی مرد. ۲۲ ما ای کار ره موم تا بنی اسرائیل ره آزمایش کنم که آیا اونا د مطابق راه-و-طریق ازمه رفتار مونه، رقمی که بابه‌کلونای ازوا رفتار موكد، یا نه. “ ۲۳ پس خداوند امو ملت ها ره باقی ایشت؛ آر، او اونا ره دستی هی نکد و د دست یوشع تسلیم نکد.

^{۱۶} ۲:۱۶ د جای «رهبرا» د زیون عبرانی «قاضی ها» نوشته یه، چون امی رهبرا وظیفه قضاوت ره ام پیش موبرد. یگ مثال شی د فصل ۴ آیه ۵ آسته.

مِلَّتْ هَايْ كِه بَلْدِه اَزْمَايشِ بَنِي إِسْرَائِيلِ بَاقِي مَنَدُدْ

۳

۱ خُداوند بعضی مِلَّتْ ها ره باقی ایشْت تا دَ وَسِيْلَه ازوا بَنِي إِسْرَائِيلِ ره اَزْمَايشِ كنه، یعنی پگِ إِسْرَائِيلِي هَايْ ره كه جنگِ قَدِ كِنَعَانِيَا ره نَدِيدِه بُوْد. ۲ خُداوند اِي كَارِ ره كَد تا نسلِ هَايْ آيِنْدِه بَنِي إِسْرَائِيلِ جَنگِ ره يادِ بَگِيْرِه و تا دَ كَسَايْ كه پيشِ اَزُو دَ بارِه جَنگِ هِيچِ چيزِ ره نَمِيْدَنَسْتِ تَعْلِيمِ جَنگِي بَدِيَه. اَيْنِيَا اُمُو مِلَّتْ هَا اَسْتِه: ۳ پَنجِ حُكْمَرَانِ فَلَاسْطِيْنِيَا، پَگِ كِنَعَانِيَا، صَيْدُونِيَا و حَوِيَايْ كه دَ كُوْهَسْتُونِ لَبْنَانِ از كُوْهِ بَعْلِ حِرْمُونِ تا لَبُو-حَمَاتِ زَنْدَكِي مُوَكَّد. ۴ اَمِيَا بَلْدِه اَزْمَايشِ بَنِي إِسْرَائِيلِ بَاقِي مَنَدُدْ تا مَعْلُومِ شُنِه كه اِيَا بَنِي إِسْرَائِيلِ از احكامِ خُداوند كه دَ وَسِيْلَه مَوْسَى دَ بَابِه كَلُونَايِ ازوا اَمْرِ كُود، اِطَاعَتِ مُونِه يَا نَه. ۵ پَسِ بَنِي إِسْرَائِيلِ دَ مِينَكَلِ كِنَعَانِيَا، حَتِيَا، اَمُورِيَا، فَرِزِيَا، حَوِيَا و يَبُوسِيَا جَاي-د-جَايِ شُد ۶ و دُخْتَرُونِ ازوا ره دَ عِنَوَانِ خَاتُو بَلْدِه خُو گَرِفْتِ و دُخْتَرُونِ خُودُونِ خُو ره دَ بَاچِه گُونِ ازوا دَد و خُدايُونِ ازوا ره عِبَادَتِ كَد.

قَاضِي عُنْتَبِيلِ

۷ بَنِي إِسْرَائِيلِ چِيْزَايِ ره كه دَ نَظَرِ خُداوند زِشْتِ بُوْد، اَنجَامِ دَد؛ اُونَا خُداوند، خُدايِ خُو ره پُرْمُشْتِ كَد و بُتِ هَايِ بَعْلِ و اَشِيْرِه ره عِبَادَتِ كَد. ۸ اَمْزِي خَاطِرِ اَتَشِ عَضَبِ خُداوند دَ صَيْدِ إِسْرَائِيلِ دَرِ گَرِفْتِ و خُداوند اُونَا ره دَ دِسْتِ كُوشَانِ رِشْعَتَايِمِ پَادِشَاهِ اِرَام-اَلنَهْرَيْنِ دَدِه سَوَدَا كَد؛ و بَنِي إِسْرَائِيلِ كُوشَانِ رِشْعَتَايِمِ ره بَلْدِه هَشْتِ سَالِ خِدْمَتِ كَد. ۹ لِيَكِنِ وختِي بَنِي إِسْرَائِيلِ دَ پيشِ خُداوند نَالِه-و-فَرِيَادِ كَد، خُداوند بَلْدِه بَنِي إِسْرَائِيلِ يَكِ نِجَاتِ دِهِنْدِه يِعْنِي عُنْتَبِيلِ بَاچِه قِنَازِ، بَاچِه بَرَارِ رِيْزِه كَالِيْبِ ره تَعْيِينِ كَد و اُو اُونَا ره نِجَاتِ دَد. ۱۰ رُوحِ خُداوند دَ بِلِه عُنْتَبِيلِ قَرَارِ گَرِفْتِ و اُو بَنِي إِسْرَائِيلِ ره رَهْبَرِي كَدِه دَ جَنگِ رِفْتِ. اُوخْتِه خُداوند كُوشَانِ رِشْعَتَايِمِ پَادِشَاهِ اِرَام-اَلنَهْرَيْنِ ره دَ دِسْتِ اَزُو تَسْلِيمِ كَد و

دِسْتِ اَزُو دَ بِلَه كوشان رِشعتايم زور شُد. ^{۱۱} پس سرزمينِ ازوا مُدَّتِ چل سال آرام بُود، تا وختيکه عُنْتَبِيلِ باچه قِناز فَوْت كد.

قاضی ایهود

^{۱۲} بنی اسرائیل بسم چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند زِشت بُود، انجام دَد؛ اوخته خُداوند عِگَلون پادشاهِ موآب ره دَ خِلافِ بنی اسرائیل قَوی جور کد، چُون اونا چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند زِشت بُود، انجام دَد. ^{۱۳} عِگَلون اولادِه عمون و عمالیق ره قد خُو یِگجای کد و رفته اسرائیل ره شِکست دَد و شارِ درختونِ خُرما^a ره تَصْرُف کد. ^{۱۴} و بنی اسرائیل عِگَلون پادشاهِ موآب ره بلده هژده سال خِدمت کد.

^{۱۵} لیکن وختی بنی اسرائیل دَ پیشِ خُداوند ناله-و-فریاد کد، خُداوند بلده ازوا یِگ نجات دِهنده یعنی ایهود باچه جیرای بنیامینی ره که چَپَقی بُود، تعیین کد. بنی اسرائیل از دِسْتِ اَزُو بلده عِگَلون پادشاهِ موآب جَزیه ریی کد. ^{۱۶} اوخته ایهود بلده خو یِگ خَنجَرِ دُو دَمه جور کد که دِرازی شی یِگ توغی بُود و اُو ره دَ تَی کلا دَ بِلَه رانِ راست خو بسته کد ^{۱۷} و جَزیه ره دَ عِگَلون پادشاهِ موآب بُرد. عِگَلون یِگ آدمِ غَدَر چاق بُود. ^{۱۸} وختی ایهود از تقدیمِ کدوِنِ جَزیه خلاص شُد و پس سُون جای خُو ریی شُد، ایهود کسای ره که جَزیه ره اُورُد، رُخصت کد. ^{۱۹} مگم خود شی از پیشِ سنگای تَراش شُدِه که دَ نزدیکِ جَلجال بُود، پس رفته گُفت: ”آی پادشاه، ما بلده تُو یِگ پیغامِ خُصوصی دَرُم.“ پادشاه گُفت: ”چُپ بَش!“ و پِگِ کسای که دَ اُونجی پیشِ اَزُو ایسته بُود بُرو رفت.

^{۲۰} اوخته ایهود نزدیکِ اَزُو رفت و اُو تنهای خُو دَ باله خانه تايستونی خُو شِشْتُد. و ایهود گُفت: ”ما از طرفِ خُدا بلده تُو یِگ پیغام دَرُم.“ امی که اُو از چوکِی خُو باله شُد، ^{۲۱} ایهود دِسْتِ چَپ خُو ره دِراز کد و خَنجَر ره از رانِ راست خُو کشیده دَ کوره

^a ۳:۱۳ یعنی اریحا.

اَزُو چقی کد؛ ^{۲۲} و دِسْتِه خَنجَر ام قد تیغ شی دَ کَوْرِه اَزُو دَر اَمَد و چربی تیغ شی
 ره پوشند، چراکه ایهُود خَنجَر ره از کَوْرِه اَزُو بُر نکد؛ و شِکْمبِه-و-روده اَزُو سر کد.
^{۲۳} اوخته ایهُود دَ دالیز بُر شُد و درگه های باله خانه ره دَ بِلِه اَزُو پیش کده قُلف کد.
^{۲۴} بعد ازی که ایهُود رفتند، خِدْمَتگارانِ عِگْلون اَمَد و دید که درگه های باله خانه
 قُلف آسته. اونا گُفت: ”اَوْ حَتْمًا دَ اُتَاتِ تَایسْتونی رفع حاجت مونه.“ ^{۲۵} پس اونا اِنْتِظار
 کَشِید تا غَیْتیکه بے طاقت شُد؛ اونا وختی دید که اُو درگه های باله خانه ره هنوز ام واز
 نکده، اونا کِلی ره گِرِفْتِه درگه ها ره واز کد و دید که بادرِ ازوا مُرده دَ زمی اُفْتَدِه.
^{۲۶} دَ غَیْتیکه خِدْمَتگارانِ اِنْتِظار مِیکَشِید، ایهُود دُوتا کده رفت و از سنگای تَرِاش شُدِه
 تیر شُد و صَحیح-و-سَلَامَت دَ سَعیره رَسِید. ^{۲۷} وختیکه دَ اُونجی رَسِید، اُو شِیپُور ره
 دَ کوهستونِ اِفرایم دَ صَدا اُورَد و بَنی اِسْرَائیل قد اَزُو قَتی از کوهستو تاه شُد و ایهُود
 دَ پیش رُوی ازوا مورفت. ^{۲۸} اوخته اُو دَزُوا گُفت: ”از پُشت مه بیید، چُون خُداوند،
 دُشمنای شُمو موآبیا ره دَ دِسْت شُمو تسلیم کده.“ پس اونا از پُشتِ اَزُو رفت و راه
 های تیر شُدو از دربای اُردُن ره دَ رُوی موآبیا بسته کد و هیچ کس ره نَه ایشْت که تیر
 شُنه. ^{۲۹} اونا دَ امزُو غَیْت تَقْرِیبًا ده هزار نفرِ موآبیا ره کُشت که پگ شی مَرْدای زورثُو
 و جنگی بُود؛ هیچ کس دُوتا نَنْتِست. ^{۳۰} دَ امزُو روز موآبیا دَ تَی دِسْتِ بَنی اِسْرَائیل
 ذَلِیل شُد و سرزمینِ اِسْرَائیل مُدَّتِ هشتاد سال آرام بُود.

قاضی شَمگر

^{۳۱} بعد از ایهُود، شَمگر باچه عَنات رهبر شُد، کسی که شَش صد نفرِ فَلَسطِینیا ره
 قد سوئنه چِبو چوپو کُشت. اُو ام اِسْرَائیل ره نِجات دَد.

قاضی دېوره

۴

۱ بعد از قوتِ ایهود، بنی اسرائیل بسم چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند زِشت بُود، انجام دَد. ۲ و خُداوند اونا ره دَ دِستِ یابین پادشاهِ کِنعان دَدَه سَوَدا کد؛ اُو دَ حاصور حُکمرانی مُوکد و قومندانِ لشکرِ اَزو سِیسِرا بُود که دَ حَروِشَت-هَگَوتِیم زِندگی مُوکد. ۳ بنی اسرائیل دَ پیشِ خُداوند ناله-و-فرباد کد، چُون یابین نُه صد گاڈی جنگی آینی دَشت و مُدَتِ بیست سال مُوشُد که دَ بِلِه بنی اسرائیل عَدَر ظُلم مُوکد.

۴ دَمَزو غَیبتِ دِیوره نَبیه، خاتُونِ لَپیدوتِ بنی اسرائیل ره رهبری مُوکد. ۵ اُو دَ تَی درختِ حُرْمایِ دِیوره که دَ مینکلِ رامه و بَیت-تَیل دَ کوهستونِ اِفرایم بُود، مِیشِشَت و بنی اسرائیل بَلدِه قضاوتِ دَ پیشِ اَزو مِیَمَد. ۶ یگ روز اُو نفر رَی کده باراق باچِه اَیبنوعَم ره از قادِشِ نَفْتالی طلب کد و دَزو گُفت: ”خُداوند، خُدایِ اسرائیل دَز تو اَمَر کده که، بُورو، طرفِ کوهِ تابور حَرکت کُو و دَه هزار نفر ره از اولادِ نَفْتالی و اولادِ زَبولون قد حُو قتی بُبر. ۷ ما سِیسِرا قومندانِ لشکرِ یابین ره قد گاڈی های جنگی و لشکر شی دَ پالوی دریاچِه قِیشون دَ پیشِ ازتو مِیَرُم و اُو ره دَ دِستِ ازتو تَسلیم مُونم.“ ۸ باراق دَزو گُفت: ”اگه تو قد مه بوری، ما مورم؛ لیکن اگه تو قد مه نَروی، ما نَمورم.“ ۹ دِیوره گُفت: ”خُویه، ما قد تو مورم، لیکن دَ اَمزی سَفر که تو موری، اِفتخار نَصیب تو نَموشه، چراکه خُداوند سِیسِرا ره دَ دِستِ یگ خاتو تَسلیم مونه.“ پس دِیوره باله شُدِه قد باراق دَ قادِشِ رفت.

۱۰ اوخته باراق مَرْدایِ زَبولون و نَفْتالی ره جم کد و دَه هزار نفر از پُشتِ اَزو رَی شُد؛ دِیوره ام قد اَزو قتی رفت. ۱۱ دَ اَمزو غَیبتِ حابِرِ قینی خود ره از دِیگه قینیا یعنی از اولادِ حویابِ حُسْرِبِه مَوسایِ جدا کد و دَ پیشِ درختِ بَلوطِ دَ صَعْنایم، دَ نزدیکِ قادِشِ خِیمه زَدَد.

۱۲ وختی دَ سِيسِرا خبر دَدَه شُد که باراق باچِه اَبِينوَعَم دَ کوه تَابور بُر شُدَه، ۱۳ سِيسِرا تمامِ گاڏی های جنگی خُو، یعنی نُه صد گاڏی جنگی آینی خُو و پگِ مَرْدای ره که قد شی بُود، از حَروِشَت-هَگَوِئِم دَ دریاچِه قِیشون طلب کد. ۱۴ دِبوره دَ باراق گُفت: ”باله شُو، اَمروز روزی آسته که خُداوند سِيسِرا ره دَ دِستِ اَزتُو تسلیم مُونه. اونه، خُداوند پِیشلون تُو رفته.“ پس باراق از کوه تَابور تاه شُد و دَه هزار نفر از پُشتِ اَزو میمَد. ۱۵ اوخته خُداوند سِيسِرا ره قد تمامِ گاڏی های جنگی و لشکر شی دَ پِیشِ باراق دَ گلگلمیری اَندخته دَ دَم شمشیر دَد؛ و سِيسِرا از گاڏی خُو تاه شُدَه پیده دُوتا کد. ۱۶ مگم باراق گاڏی ها و لشکرِ سِيسِرا ره تا حَروِشَت-هَگَوِئِم دُمبال کد و پگِ لشکرِ سِيسِرا دَ دَم شمشیر کُشته شُدَه اُفتَد، دَ اندازه که یگ نفر ام باقی نَمند.

۱۷ تنها خودِ سِيسِرا پیده دُوتا کده دَ خِیمه یاعیل خاتُونِ حابِرِ قینی رفت، چراکه بَینِ یابین پادشاهِ حاصور و خاتوارِ حابِرِ قینی صلح بُود. ۱۸ و یاعیل دَ دَمِ راهِ سِيسِرا بُر شُدَه دَزشی گُفت: ”دور بُخور بادار مه، پِیشِ ازمه دور بُخور؛ نترس.“ پس اُو دَ پِیشِ اَزو دور خورده دَ خِیمه دَخل شُد و یاعیل اُو ره قد یگ لیاف پوشند. ۱۹ اوخته سِيسِرا دَزو گُفت: ”بلدِه مه ایقَس اُو بدی که غَدَر تُشنه اَسْتَم.“ یاعیل یگ مَشکِ شیر ره واز کد و دَزو شیر دَد که وُچی کنه و اُو ره پوشند. ۲۰ سِيسِرا دَزو گُفت: ”دَ دانِ درگِه خِیمه ایسته شُو و اگه کَدَم کس اَمده از تُو پُرسان کد که آیا یگو کس دَ اینجی آسته؟ بگی، نه.“ ۲۱ مگم یاعیل خاتُونِ حابِرِ یگ میخِ خِیمه ره قد یگ چکُش دَ دِستِ خُو گِرِفته، اَهسته اَهسته دَ پِیشِ اَزو رفت و میخ ره دَ چوقوی شی گُفت، دَ اندازه که میخ دَ زمی دَرآمد و اُو مُرد، چُون اُو از خاطری که مَنده بُود سخت خاو رفتد. ۲۲ وختیکه باراق دَ دُمبالِ سِيسِرا اَمَد، یاعیل دَ دَمِ راهِ شی بُر شُدَه دَزو گُفت: ”بیه تا دَز تُو اَمو نفر ره نشو بدیم که پُشتِ شی میگردی.“ پس باراق دَ خِیمه اَزو دَخل شُد و دید که سِيسِرا مُرده اُفتده و میخِ خِیمه دَ چوقوی شی.

۲۳ پس دَ امزُو روز خُدا یابین پادشاهِ کِنعان ره دَ پیشِ بَنیِ اسرائیل خار-و-ذلیل کد.
۲۴ و دِسْتِ بَنیِ اسرائیل دَ بله یابین پادشاهِ کِنعان سخت‌تر و سخت‌تر شُدّه مورفت، تا ای که یابین پادشاهِ کِنعان ره نابُود کد.

سُرودِ دِبورَه

۱ دَ امزُو روز دِبورَه و باراق باچه اَبینوعَم سُرودِ خاندَه کُفت:

۲ ”ازی که رهیرا دَ اسرائیل رهبری کد،
ازی که قوم داوطلبانه حاضر شُد،
خُداوند ره حمد-و-ثنا بُگید!

۳ آی پادشایو بَشَنوید؛ آی حُکمرانا گوش بَگیرید!
ما بلده خُداوند سُرود میخانم؛
ما دَ ستایش خُداوند، خُدای اسرائیل ساز میزنم.

۴ آی خُداوند، وختیکه تُو از سعیر بُر شُدّه رفتی،
آرے، غَیتیکه از منطقه اِدوم حرکت کدی،
زمین دَ لَرزه شُد، از آسمو قطره ها ریخت
و آوَرها بارو بارند.

۵ کوه ها دَ حُضُورِ خُداوند تکان خورد،
حتی امی کوه سینا دَ حُضُورِ خُداوند، خُدای اسرائیل.

۶ دَ روزای زندگی شَمگر باچه عَنات،

دَ روزایِ زندگیِ یاعیلِ راهِ ها خالیِ شُدُ
 و مُسافِرو از راهِ هایِ کَج-و-پیچِ مورفت.
 ۷ مَرْدایِ جنگیِ^a دَ إِسْرَائیلِ کَرختِ شُدُ،
 اُونَا کَرختِ بُودِ تا غَیْتیکَه ما دِبورهِ بالهِ شُدُم،
 ما دَ إِسْرَائیلِ دَ عِنوانِ آبهِ بالهِ شُدُم.
 ۸ چُونِ اُونَا خُدایونِ نَوِ رهِ اِنْتِخابِ کُدُ،
 اوختهِ جنگِ دَ درگهِ ها رَسیدِ.
 دَ مینکلِ چِلِ هزارِ نفرِ دَ إِسْرَائیلِ،
 حتّیِ یِگِ سِپَرِ و نَیزهِ امِ پَیداِ نَمُوشُدِ.
 ۹ دِلِ مهِ دَ سرکردهِ هایِ إِسْرَائیلِ مایلِ آسته،
 دَ کسایِ که از مینکلِ قَوْمِ داوطلبانهِ حاضِرِ شُدِ.
 خُداوندِ رهِ حمد-و-ثناِ بُگیدِ.

۱۰ آیِ شُمُو کسایِ که دَ اَلاغایِ سفیدِ سوارِ آستیدِ
 و دَ بِلَهِ پالونِ هایِ قِیمَتیِ مِیشِنیدِ
 و آیِ کسایِ که راهگُذرِ آستیدِ، تَوَجّهِ کُنیدِ؛
 ۱۱ آوازِ سَرُودخاناِ رهِ دَ نَزْدیکِ نَوُرِ ها بِشَنویدِ،
 اُونَا دَ اُونجیِ کارایِ عَادِلانَهِ خُداوندِ رهِ بَیانِ مُونه،
 کارایِ عَادِلانَهِ مَرْدایِ جنگیِ^b اَزُو رهِ دَ إِسْرَائیلِ.

اونه، قَوْمِ خُداوندِ دَ درگهِ هایِ شارِ تاهِ شُدِ.
 ۱۲ بیدارِ شو، بیدارِ شو، آیِ دِبوره!

^a ۵:۷ یا «اَغیلگیِ ها» ^b ۵:۱۱ یا «اَغیلگیِ ها»

بیدار شو، بیدار شو و سرود بخان!

باله شو آی باراق، آی باچه آیینوعم!

اسیرای خو ره دَ اسیری بُر!

۱۳ اونه، باقی منده های بنی اسرائیل دَ پیش کئنه کلونا آمد؛

قوم خداوند قد مردای دلیر-و-جنگی دَ پیش ازمه آمد.

۱۴ از افرایم کسای آمد که جای بود-و-باش ازوا عمالیق بود؛

اونا دَ پشت تو بود، آی بنیامین، قد قومای تو؛

از ماخیر سرکرده ها تاه شده آمد

و از زبولون کسای که تیاق قومنده ره دَ دست خو دشت.

۱۵ رهبرای یساکار قد دیوره بود

و مردای یساکار قد باراق؛

اونا از پشت ازو دَ دَره هُجوم بُرد.

دَ مینکل دسته های رثوبین

غدر اختلاف نظر وجود دشت.

۱۶ چرا دَ مینکل قوتونا ششته؟

آیا بلده ازی که ایشلاق چوپونای گله ها ره بشتوی؟

آری، دَ مینکل دسته های رثوبین

غدر اختلاف نظر وجود دشت.

۱۷ جلعاد دَ او طرف دریای اَرْدُن باقی مند؛

و دان، چرا دَ پیش کشتی ها ماطل کد؟

اشیر از بغل دریا شور نخورد

و دَ ساحل های خو باقی مند.

۱۸ زبولون قومی بود که پروای جان خو ره نکد؛

و نَفْتَالِي ام دَ بِلِنْدِي هَاي مِيدَانِ جَنگِ اُمُو رَقْمِ كَد.

۱۹ پادشايو اَمَدَه جَنگِ كَد؛

پادشايونِ كِنَعَان

دَ تَعَنَكِ دَ پِيَشِ اَوَهَاي مِگِيدُو جَنگِ كَد؛

اُونَا هِيچِ وُلْجِه نَقْرَه نَكْرِفَت.

۲۰ از اَسْمُو سِتَارَه هَا جَنگِ كَد،

اُونَا از جَاي هَاي خُو قَد سِيَسِيْرَا جَنگِ كَد.

۲۱ دَرِيَايِ قِيَشُونِ اُونَا رَه كِرْفَتَه بُرَد،

اُمُو دَرِيَايِ قَدِيمِي، دَرِيَايِ قِيَشُونِ.

اَي جَانِ مَه، دَ قُوْتِ پِيَشِ بُوْرُو!

۲۲ اوخْتَه سُمِ اَسْپِ هَا زَمِي رَه دَ كُفْتُو شُد

اَرِي، چَارِپُوْرْتَه، چَارِپُوْرْتَه اَسْپَايِ قُوِي اَزُو.

۲۳ مَلَايِكِه خُداوندِ مُوْگِيَه: 'مِيْرُوْز رَه نَالْتِ كُنِيْد

و بَاشِنْدَه هَاي شِي رَه سَخْتِ نَالْتِ كُنِيْد،

چِرَاكِه اُونَا بَلْدَه كَوْمَكِ قَوْمِ خُداوندِ نَمَد،

بَلْدَه كَوْمَكِ قَوْمِ خُداوندِ دَ خِلَافِ زُوْرَاوَرَا.'

۲۴ يَاعِيْلِ خَاتُونِ حَابِرِ قِيْنِي بَرَكْتِ يَافْتَه تَرِيْنِ خَاتُونُو بَشَه،

بَرَكْتِ يَافْتَه تَرِيْنِ خَاتُونُوِي كِه دَ خِيْمَه زِنْدَكِي مُوْنَه.

۲۵ سِيَسِيْرَا اَوِ طَلَبِ كَدِ و اُو دَزِ شِي شِيْرِ دَد؛

اَوِ شِيْرِ قِيْمَاق-تُو رَه دَ جَامِ شَاهَانَه دَ پِيَشِ اَزُو بُرَد.

۲۶ اَوِ دِسْتِ خُو رَه دَ مِيخِ خِيْمَه دِرَازِ كَد

و دِسْتِ رَاسْتِ خُو رِه دَ چَكْشِ كَارِگَر
و قد چَكْشِ دَ سِرِ سِيسِرَا زَدِه سِرِ شِی رِه خُمُوجِ كَد؛
أُو چَوُقُوی اَزُو رِه شِكَافِ كَدِه دَ زَمِی دُوخْتِ .
۲۷ سِيسِرَا دَ پِيشِ پَايَایِ شِی تَاو-و-پِیچِ خُورْدِ ،
أُو اُفْتَدِ و دِرَازِ مَندِ .
أُو دَ پِيشِ پَايَایِ شِی تَاو-و-پِیچِ خُورْدِه اُفْتَدِ ؛
دَ جَايِی كِه اُو تَاو-و-پِیچِ خُورْدِ ، دَ اُمُونَجِی مُرْدِه اُفْتَدِ .

۲۸ آيِه سِيسِرَا اَزِ كِلِكِينِ تُوخِ كَدِ ،
أُو اَزِ پُشْتِ چَوَكَاتِ كِلِكِينِ چِیغِ زَدِه كُفْتِ :
'چِرَا گَاذِی شِی دَ اَمَدُو اِیْقَسِ دِیرِ مُونِه ؟
چِرَا اَرَابِه هَایِ گَاذِی شِی بَندِ مُومَنِه ؟'
۲۹ خَاثُونُویِ دَانَا و دِرَبَارِیِ جَوَابِ اَزُو رِه كُفْتِ ،
لِیكِنِ اُو خُودِ شِی دَ جَوَابِ خُو مُوَكُفْتِ :
۳۰ 'اُونَا حَتْمَاً وُلْجِه رِه جَمِ مُونِه و مَنِه خُو تَقْسِیْمِ مُوَكُنِه .
بَلْدِه هِرِ مَرْدِ یِگِ دُخْتَرِ یَا دُو دُخْتَرِ مِیْرَسِه ؛
و بَلْدِه سِيسِرَا وُلْجِه رَخْتِ هَایِ رَنگَارَنگِ ،
رَخْتِ هَایِ رَنگَارَنگِ گُلْدُوَزِیِ شُدِه ؛
و اَزِ وُلْجِه هَا دُو رَخْتِ گُلْدُوَزِیِ شُدِه رَنگَارَنگِ بَلْدِه گِرْدُونِ اَزْمِه .'

۳۱ اَمِی رَقْمِ اَیِ خُدَاوَنْدِ ، پِگِ دُشْمَنَایِ تُو نَابُودِ شُنِه !
لِیكِنِ دُوسْتَدَارَایِ تُو رَقْمِ اَفْتَوِ اَلِیِ بَشِه
كِه قَدِ قُدْرَتِ خُو بُرِ مُوشِه ."

و سرزمینِ ازوا مُدَّتِ چل سال آرام بود.

جدعون

۶ بَنی اسرائیل چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند بد بُود انجام دَد. پس خُداوند اونا ره بلده هفت سال دَ دِسْتِ مِدیانیا تسلیم کد. ۲ دِسْتِ مِدیانیا دَ بله بَنی اسرائیل زور بُود؛ و بخاطرِ مِدیانیا بَنی اسرائیل دَ غار های کوه ها و دَ سُوْف ها و قلعه ها بلده خُو جای تاشه شُدو جور کد. ۳ هر وختی که بَنی اسرائیل زَمینِ خُو ره کِشت مُوکد، مِدیانیا، عمالِیقیا و مردُمای شَرَق دَ خِلَافِ ازوا مِمِمد. ۴ اونا دَ خِلَافِ ازوا خِیمه مِیَزِد و حاصِلاتِ زَمی ره تا غَزَه از بَینِ مُوَبُرد و دَ اسرائیل خوراکه، گوسپو، گاو و اُلَاغِ باقی نَمی اِیشت، ۵ چُون اونا قد چارپایای خُو مِمِمد و خِیمه های خُو ره ام قد خُو مِیُورد و رقمِ مَلَخِ کَلو بُود. اونا و اُشْتُرای ازوا که بے حساب بُود دَ سرزمینِ اسرائیل داخلِ مُوشُد تا اُو ره خَراب کنه. ۶ وختیکه بَنی اسرائیل دَ سِیِلِه مِدیانیا غَدْر خار-و-ذَلیل شُد، اونا دَ پِیشِ خُداوند ناله-و-فرباد کد.

۷ وختی بَنی اسرائیل از دِسْتِ مِدیانیا دَ پِیشِ خُداوند ناله-و-فرباد کد، ۸ خُداوند بلده بَنی اسرائیل یگِ نَبی رَبی کد و اُو دَزوا کُفْت: ”خُداوند، خُدایِ اسرائیل اینی رقمِ مُوگیه، ۹ ما شُمو ره از مِصر بُرو اُورُدُم و از سرزمینی که غُلام بُوید بُر کُدُم. ۹ ما شُمو ره از دِسْتِ مِصرِیا و از دِسْتِ پَگِ کَسای که دَ بله شُمو ظَلَمِ مُوکد، خلاص کُدُم؛ اَرے، کَسای ره که دَ بله شُمو ظَلَمِ مُوکد از پِیشِ رُوی شُمو هَی کده، سرزمینِ ازوا ره دَز شُمو دَدُم. ۱۰ و دَز شُمو کُفْتُم که، ”ما خُداوند، خُدایِ شُمو اَسْتُم؛ از خُدا یونِ اَموریا که دَ سرزمینِ ازوا زِندگی مُونید، ترس نَخوید، ” لیکِن شُمو از اَید مه نَشُدید. ”

۱۱ اوخته یگِ ملایکه خُداوند اَمده دَ تَی دِرختِ بَلُوط که دَ غُفره بُود و دَ یوآشِ اَبِیعزری تعلقِ دَشتِ شِشت، دَ نَزْدِیکِ امزُو جای که جدعون باچه یوآشِ گَندم ره دَ مَنِه چَرخُشتِ انگُور مُوکُفْت تا اُو ره از مِدیانیا تاشه کنه. ۱۲ اوخته ملایکه خُداوند دَزُو ظاهر شُد و

دَزُو كُفْت: "أَي مَرِدٍ زورثو-و-دلیر، خُداوند قد ازتو یه." ۱۳ جدعون دَزُو كُفْت: "او بادار مه، اگه خُداوند قد ازمو آسته، پس چرا پگِ امزی چیزا دَ بِلَه ازمو آمده؟ كُجا آسته پگِ كارای عَجیبِ اَزُو كه بابِه كلونای مو دَز مو نقل كده كُفْت، 'آیا خُداوند مو ره از مصر بُرو نُورِد؟' لیكن آلی خُداوند مو ره ایله كده و دَ دِستِ مِدیانیا تسلیم كده."

۱۴ اوخته خُداوند رُوی خُو ره سُون اَزُو كده كُفْت: "بورُو، قد امزی قُوت خُو اِسْراییل ره از دِستِ مِدیانیا نِجاتِ بَدی. اینه، ما تُو ره بِلده امزی كار رَبی مُونُم." ۱۵ جدعون دَ جواب شی كُفْت: "یا مولا، ما چطور مِیتُم اِسْراییل ره نِجاتِ بَدیم؟ اولادِ بابِه مه دَ مینكلِ طایفه مَنَسی ضعیفترین آسته و ما ام دَ خانوارِ آتِه خُو ریزهترین آسْتُم."

۱۶ خُداوند دَز شی كُفْت: "ما قد تُو آسْتُم و تُو مِدیانیا ره شِكستِ میدی مِثلِ كه یگ نفر ره شِكستِ بَدی." ۱۷ اوخته جدعون دَز شی كُفْت: "اگه نظرِ لُطفِ تُو دَ بِلَه مه آسته، دَز مه یگ علامتِ نشو بَدی تا معلوم شُنه كه تُو آستی كه قد ازمه توره مُوگی.

۱۸ و خواهشِ مُونُم كه ازینجی نَرُوی تا وختیکه پیش تُو بییم و هدیه خُو ره اُورده دَ حُضُور تُو تقدیم كنُم." خُداوند كُفْت: "ما مِیشینُم تاكه تُو پس بییی."

۱۹ اوخته جدعون رفته یگ بَزُغله ره پُخته كد و از یگ ایفه آردِ نَرم نان های فطیر جور كد؛ اُو گوشت ره دَ یگ سَبَد ایشْت و شوروای گوشت ره دَ یگ كاسه شیو كد و اونا ره دَ تَی دِرختِ بَلُوطِ دَز شی اُورده دَ پیشِ اَزُو ایشْت. ۲۰ و ملایکه خُدا دَزُو كُفْت: "گوشت و نان های فطیر ره گِرِفْتِه دَ بِلَه امزی قاده بیل و شوره ره دَ بِلَه شی شیو كُو." پس اُو اُمورِ رقم كد. ۲۱ اوخته ملایکه خُداوند تِیاقی ره كه دَ دِستِ شی بُود، دِراز كد و قد نوک شی دَ گوشت و نان های فطیر دُكّه دَد؛ و از قاده یگ آتَش بُرُ شده گوشت و نان های فطیر ره قُورت كد. دَ امزُو غَیتِ ملایکه خُداوند از نظرِ اَزُو غَیب شُد. ۲۲ اوخته جدعون پَی بُرد كه اُو ملایکه خُداوند بُود و كُفْت: "آه خُداوند-خُدا! ما ملایکه خُداوند ره رُوی دَ رُوی دِیدُم!" ۲۳ خُداوند دَزُو كُفْت: "سلامتی نصیب تُو شُنه!

ترس نَخور، نَمُومری. ^{۲۴} اوخته جدعون د اُونجی بلده خُداوند یگ قُربانگاه آباد کد و او ره «خُداوند سرچشمه سلامتِی یه» نام کد که تا امروز د عفره اَبیعزیریا باقی آسته. ^{۲۵} د شاو خُداوند دَزُو کُفت: ”نرگاو آته خُو، یعنی نرگاو دومی ره که هفت ساله آسته بگبیر و قُربانگاهِ بعل ره که د آته تُو تعلق دَره بیرو کُو و بُت آشیره ره که د پالوی شی آسته، میده کُو؛ ^{۲۶} بعد ازو بلده خُداوند، خُدا ی خُو د بله امزی قاده یگ قُربانگاه د مُطابقِ مُقررات آباد کُو و گاو دومی ره گِرَفته د بله آتش چپو بُت آشیره که میده کد، د عنوانِ قُربانی سوختنی تقدیم کُو. ^{۲۷} پس جدعون ده نفر از خدمتگاری خُو ره گِرَفت و چیز ی ره که خُداوند دَز شی کُفتند د جای اُورد؛ لیکن ازی که از خانوارِ آته خُو و مردُم شار میتربسید، ای کار ره د روز نکد بلکه د غیتِ شاو انجام دد.

^{۲۸} وختی مردُم شار صَباح گاه از خاو باله شُد، دید که قُربانگاهِ بعل بیرو شُده و بُت آشیره که د پالوی شی بُود، میده شُده و گاو دومی د بله قُربانگاهی که آباد شُدد، تقدیم شُده. ^{۲۹} اوخته اونا قد یگدیگه خُو کُفت: ”کی ای کار ره کده؟“ وختی اونا پُرس-و-پال و تحقیق کد، دَزوا کُفته شُد که، ”جدعون باچه یوآش ای کار ره کده.“ ^{۳۰} پس مردُم شار د یوآش کُفت: ”باچه خُو ره بَرُو بیر تا کُشته شُنه، چراکه قُربانگاهِ بعل ره بیرو کده و بُت آشیره ره که د پالوی شی بُود، میده کده.“ ^{۳۱} لیکن یوآش د تمام کسای که د خِلافِ ازو جَم شُدد، کُفت: ”آیا شُمُو بخاطرِ بعل دعوا مُونید؟ آیا شُمُو ازو دِفَاع مُونید؟ هر کسی که بخاطرِ ازو دعوا کُنه تا صَباح صُبح کُشته موشه! اگه بعل خُدا آسته، بیلید که او بلده خُو دعوا کُنه، چراکه قُربانگاهِ ازو بیرو شُده.“ ^{۳۲} پس دَمَزُو روز اونا جدعون ره یروِب-بعل^۱ نام کد و کُفت: ”بیلید که بعل قد ازو دعوا کُنه، چراکه او قُربانگاهِ ازو ره بیرو کده.“

^{۳۳} اوخته پگِ مِدیانیا، عمالِیقیا و مردُم شَرَق یگجای شُد و از دریای اَرْدُن تیر شُده د دَره یزرعیل خیمه زد. ^{۳۴} د امزو غیتِ روح خُداوند د بله جدعون قرار گِرَفت و او شیپور

^۱ ۶:۳۲ یعنی «مَدعی بعل»

ره دَ صِدا اُورده مردُمِ اَبِيعَزِرِ ره کوی کد تا دَ پُشتِ اِزُو ایسته شنه. ^{۳۵} اُو قاصِدا ره دَ تمامِ سرزمینِ مَنَسی رِبی کده اونا ره ام کوی کد تا دَ پُشتِ اِزُو ایسته شنه. اُو امچنان قاصِدا ره دَ پیشِ طایفه های اَشیر، زبُولون و نَفتالی رِبی کد و اونا ام دَ دمِ راهِ شی امد. ^{۳۶} اوخته جدعون دَ خُدا گُفت: ”اگه اِسرائیل ره دَ وِسیله دِستِ ازمه نِجات مِیدی، اُمو رقم که گُفتی، امی خاهش مَره قَبُول کُو؛ ^{۳۷} اینه، ما پوستِ پَشمی ره دَ خرموجوی میلم، اگه شبنم تنها دَ بِلِه پوست بُود و زمی پگ شی خُشک بُود، اوخته ما مِیدَنم که اِسرائیل ره دَ وِسیله دِستِ ازمه نِجات مِیدی، اُمو رقم که گُفتی. “ ^{۳۸} و اُمو رقم شُد. وختی جدعون صَباح گاه باله شُد و پوست ره خُشپه کد، از خُشپه کده پوست یگ کاسه پُر از آو شبنم شُد. ^{۳۹} اوخته جدعون بسم دَ خُدا گُفت: ”قار تُو دَ بِلِه مه باله نِیه، بیل که یگ دفعه دِیگه ام توره بُگِیم. لُطفاً دَز مه اِجازه بَدی که یگ دفعه دِیگه ام قد پوستِ پَشمی آزمایش کَنم. ایمدفعا بیل که تنها پوست خُشک بَشه و دَ تمامِ زمی شبنم بَشینه. “ ^{۴۰} خُدا دَ امزُو شاو اُمو رقم کد: تنها پوستِ پَشمی خُشک بُود و دَ تمامِ زمی شبنم اِشِشْتُنْد.

جدعون مِدیانیا ره شِکست مِیدیه

۱ پس یروپ-بعل یعنی جدعون قد تمام لشکری که قد شی بُود صَباح گاه باله شُد و حَرکت کده دَ نزدیکِ چشمه حَرود خِیمه زَد؛ و خِیمه گاه مِدیانیا دَ شمالِ ازوا دَ نزدیکِ کوه مورح دَ دَره بُود. ^۲ خُداوند دَ جدعون گُفت: ”مردای که قد تُو آسته، از حد کلو یه، ما مِدیانیا ره دَ دِستِ ازوا تسلیم نَمونم؛ نَشنه که بَنی اِسرائیل خود ره دَ بِلِه مه کئه کئه کده بُگیه که زور خودون مو، مو ره نِجات دَد. ^۳ پس آلی ای ره اِعلان کُو و دَ گوشِ قَوم رَسنده بُگی: ’هر کسی که ترس خورده و وَحشت کده، مِیتنه از کوه جلعاد پس بوره. ‘ “ اوخته بیست و دُو هزار نفرِ قَوم پس رفت و ده هزار نفر باقی مند.

۴ و خُداوند بسم دَ جدعون گُفت: ”مردای قوم هنوز ام کَلو یه؛ اونا ره د لبِ آو بییر و ما اونا ره د اُونجی بلده تُو آزمایش مُونم. هر کسی ره که گُفتُم اینمی قد تُو بوره، اُو باید قد تُو بوره و هر کسی ره که گُفتُم اینمی قد تُو نَره، اُو باید قد تُو نَره.“

۵ پس جدعون مردای قوم ره د لبِ آو اُورد و خُداوند دَزُو گُفت: ”کسای که آو ره قد زبون خُو وُچی مونه، رقمی که سگ چَل میزنه، اونا ره یگ طرف جدا کُو، و کسای که د بله زانوی خُو ششته قد قفِ اَلغه خُو آو وُچی مونه، اونا ره یگ طرف.“ ۶ اوخته تعدادِ کسای که دِست خُو ره د دان خُو برده آو وُچی کد سه صد نفر بُود؛ لیکن باقی مردای قوم پگ شی قد زانوی خُو خَم شده آو وُچی کد. ۷ اوخته خُداوند دَ جدعون گُفت: ”ما قد امزی سه صد نفر که قد قفِ اَلغه خُو آو وُچی کد، شمو ره نجات میدیم و میدیانی ره دِست تُو تسلیم مُونم. مردای دیگه ره بیل که پس د مَلک-و-جای خُو بوره.“ ۸ پس امو سه صد نفر خوراکه و شیپورا ره از دِستِ ازوا گِرِفت. اوخته جدعون باقی اسرائیلیا ره هر کدم ازوا ره پس د خیمه شی ریی کد، لیکن امو سه صد نفر ره نگاه کد. خیمه‌گاهِ میدیانیا تیلون ازوا د مینه درّه بُود.

۹ دمَرُو شاو خُداوند دَ جدعون گُفت: ”باله شو و د بله خیمه‌گاهِ میدیانیا حمله کُو، چون ما اونا ره دِستِ ازتو تسلیم کدیم. ۱۰ لیکن اگه از حمله کدو ترس مُوخوری، قد خدمتگار خُو فوره د خیمه‌گاهِ ازوا بورو ۱۱ و گوش بگیر که اونا چیز خیل مَوگه. اوخته دِست تُو قوی موشه و د بله خیمه‌گاهِ ازوا حمله مونی.“ پس اُو و خدمتگار شی فوره د نزدیکِ مردای مَسَلح که د خیمه‌گاهِ میدیانیا بُود تاه شد. ۱۲ میدیانیا، عمالیقیا و پگِ مردمِ شَرَقِ رقمِ مَلَخِ وری غدر کَلو د درّه جَم شُد و اَشترای ازوا رقمِ ریگِ دریا اَلی بے حساب و کَلو بُود. ۱۳ وختی جدعون د اُونجی رَسید، آوازِ یگ نفر ره شنید که خاو خُو ره د رفیق خُو نقل کده مَوگُفت: ”اینه، ما یگ خاو دیدیم، ما دیدم که یگ نانِ تکی جوی د مینکلِ خیمه‌گاهِ میدیانیا لول خورده تا آمد و د یگ خیمه خورد و خیمه ره اُطور زد که اُفتد؛ و خیمه سرنگون شده چپه شد.“ ۱۴ رفیق شی د جواب ازو گُفت:

”ای دیگه چیز نییه بَعیر از شمشیرِ جدعون باچه یوآش قومندانِ اسرائیلیا، چُون خُدا میدیانا و پگِ خیمه‌گاه ره دَ دِسْتِ اَزُو تسلیم کده.“

^{۱۵} وختیکه جدعون نقلِ خاو و تعبیرِ شی ره شنید، اَو خُدا ره سَجده کد و پس دَ خیمه‌گاهِ اسرائیل اَمده گُفت: ”باله شُنید، چُون خُداوند خیمه‌گاهِ میدیانا ره دَ دِسْتِ ازشُمُو تسلیم کده.“ ^{۱۶} اوخته سه صد نفر ره دَ سه دِسْتِه تقسیم کد و دَ دِسْتِ هر کُدم ازوا شیپورا و کوزه های خالی ره دَد و مَشعل ها ره دَ کوزه ها ایشْت ^{۱۷} و دَزوا گُفت: ”وختیکه ما دَ نزدیکِ خیمه‌گاهِ دُشمُو رسیدم، سُون ازمه توخ کده رقمِ ازمه رفتار کنید، یعنی هر کار که ما کُدم، شُمُو ام اَمُو کار ره کنید. ^{۱۸} غَیتیکه ما و پگِ کسای که قد مه آسته، شیپورا ره دَ صَدا اُوردی، اوخته شُمُو ام از هرطرفِ خیمه‌گاهِ شیپورا ره دَ صَدا بَیرید و چیغ زده بَگَید: ’بلده خُداوند و بلده جدعون!‘“

^{۱۹} پس جدعون و صد نفری که قد شی بود دَ شُرُوعِ پَیره نِیمِ شاو دَ بَغلِ خیمه‌گاهِ رَسید، دَ غَیتیکه پَیره‌دارای نُو اَمَد؛ اوخته اونا شیپورا ره دَ صَدا اُورد و کوزه های ره که دَ دِسْتای ازوا بود، میده کد. ^{۲۰} پس هر سه دِسْتِه شیپورا ره دَ صَدا اُورد و کوزه ها ره میده کد؛ اونا مَشعل ها ره دَ دِسْتای چَپ خُو گِرَفْتند و شیپورا ره دَ دِسْتای راست خُو تا دَ صَدا بَیره و چیغ زده مُوگُفت: ”شمشیر بزنید بلده خُداوند و بلده جدعون!“ ^{۲۱} اونا هر کُدم شی دَ جای خُو دَ چارطرفِ خیمه‌گاهِ ایسته شد و تمام لشکرِ میدیانا هر سُو مُو دَوید و چیغ زده دُوتا مُوکد.

^{۲۲} وختیکه اَمُو سه صد نفر شیپورا ره دَ صَدا اُورد، خُداوند شمشیرِ هر نفرِ دُشمُو ره دَ ضِدِ همدست شی دَ کار بُرد و دَ ضِدِ تمامِ لشکر. لشکرِ ازوا تا بَیت-شَطه سُون صَریره و تا سرحدِ اَبل-مَحوله که دَ نزدیکِ طَبات آسته، دُوتا کد. ^{۲۳} اوخته مَرَدایِ اسرائیل از نَفْتالی، اَشیر و پگِ مَنَسی کُوی شد و اونا میدیانا ره دُمبال کد. ^{۲۴} دَمَزُو غَیتِ جدعون قاصِدا ره دَ پگِ کوهستونِ اِفرایم رَبی کد و گُفت: ”بلده جنگِ قد میدیانا تاه ببید و راه ره دَ آوهای دریای اُردُن تا بَیت-باره بَگیرید.“ پس تمامِ مَرَدایِ اِفرایم جم شده راه ازوا

ره د آوهای دریای اَرْدُن تا بَیت-بارِه گِرِفت. ۲۵ و اونا مِدیانیا ره دُمبال کده دُو سرکرده های مِدیانیا ره که عَرَب و زَب نام دَشت، دِستگیر کد؛ اوخته اونا عَرَب ره دَ قاده عَرَب و زَب ره دَ چرخُشتِ انگورِ زَب کُشت و سرِ عَرَب و سرِ زَب ره از او طرفِ دریای اَرْدُن دَ پیشِ جدعون اُورد.

کُشتونِ زَب و صَلْمونَع

۱ اوخته مَرَدای اِفرایم دَ جدعون گُفت: "ای چی کار بُود که تُو قد ازمو کدی؟ چرا دَ غَیبت که دَ جنگِ مِدیانیا رفتی مو ره کوی نکدی؟" اونا قد ازو سخت جنجال کد. ۲ لیکن او دَزوا گُفت: "آلی ما چی کار کدیم که قد کارِ ازشمو برابر بشه؟ آیا خوشه های باقی مَنده انگور ره که طایفه اِفرایم چینه از تمامِ حاصلِ انگورِ خانوارِ اَبِعِزِر کده کلوتر نیسته؟ ۳ خُدا دُو سرکرده مِدیانیا، یعنی عَرَب و زَب ره دَ دِستِ ازشمو تسلیم کد. ما چیز کار تنستیم که قد کارِ ازشمو برابر بشه؟" وختیکه جدعون امی توره ره گُفت، قارِ ازوا تاه شِشت.

۴ اوخته جدعون دَ پیشِ دریای اَرْدُن اَمَد و از دریا تیر شد، او و سه صد نفری که قد شی قتی بُود. اونا باوجودِ که مَنده بُود، هنوز ام دُشمو ره دُمبال مُوکد. ۵ پس او دَ مَرْدُمِ سُکوت گُفت: "از خَیر خُو چند دانه نان بلده نفرای مه بَدید، چُون اونا عَدَر مَنده یه و ما از دُمبالِ زَب و صَلْمونَع، پادشایونِ مِدیانِ مورم." ۶ لیکن کته کلونای سُکوت گُفت: "آیا دِستای زَب و صَلْمونَع بسته شُدِه و اونا دَ دِستِ ازتویه که مو دَ لشکر تُو نان بَدی؟" ۷ جدعون گُفت: "خَیر بشه، وختیکه خُداوند زَب و صَلْمونَع ره دَ دِستِ مه تسلیم کد، اوخته ما گوشت شُمو ره قد خارِ بیابو و تالِ خاردار پاره موئم." ۸ ازونجی او دَ فَنوئیل بُر شد و ازوا ام عَینِ خاهش ره کد، لیکن مَرْدُمِ فَنوئیل ام رَقمِ مَرْدُمِ سُکوت او ره جواب دَد. ۹ اوخته او دَ مَرْدُمِ فَنوئیل گُفت: "وختیکه ما صَحیح-و-سَلامَتِ پس بییم، امی بُرج ره بیرو موئم."

۱۰ دَ امزی غَیت زَیح و صلَموئَع قد لشکر خُو که تقریباً پوزده هزار نفر مُوشد دَ قَرَقور بُود؛ اینمیا تمام کسای بُود که از لشکرِ مردُم شَرَق باقی مَندُد، چُون یگ صد و بیست هزار مردِ جنگی ازوا کُشته شُدُد. ۱۱ پس جدعون از راه کوچی ها طرفِ نَوِیح و یُگِبِه‌هاه باله رفت و لشکرِ ازوا ره شکست دَد، چُون لشکرِ ازوا بے خبر بُود. ۱۲ زَیح و صلَموئَع دُوتا کد، لیکن اُو اونا ره دُمبال کده اُمُو دُو پادشاهِ مَدِیان یعنی زَیح و صلَموئَع ره دستگیر کد و تمام لشکرِ ازوا وَحَشت زده شُد.

۱۳ وختی جدعون باچه یوآش از راه کوتلِ حارس از جنگ پس آمد، ۱۴ اُو یگ جوان ره که از مردُم سُکوت بُود گِرِفته از شی تحقیق کد و اُو نام های کُته‌کلونا و ریش سفیدای سُکوت ره که هفتاد و هفت نفر بُود، بلده شی نوشته کد. ۱۵ اوخته اُو پیش مردُم سُکوت آمده گُفت: ”اینه، زَیح و صلَموئَع که شُمو دَ باره ازیا مره طعنه دده گفْتید، آیا دِستای زَیح و صلَموئَع بسته شُدِه و اونا دَ دِستِ ازتو یه که مو دَ لشکرِ مَنده-و-زَلِه تُو نان بیدی؟“ ۱۶ پس اُو ریش سفیدای شار ره گِرِفتر کد و تالِ خاردار و خارِ بیابو ره گِرِفته مردُم سُکوت ره آدب دَد. ۱۷ اُو امچنان بُرجِ فُئوئیل ره بیرو کد و مردای شار ره کُشت.

۱۸ اوخته دَ زَیح و صلَموئَع گُفت: ”مردُمای ره که دَ تابور کُشتید، چی رقم بُود؟“ اونا دَ جواب شی گُفت: ”اونا رقمِ ازتو آلی بُود، هر کدَم ازوا رقمِ شاهزاده ها معلوم مُوشد.“ ۱۹ جدعون گُفت: ”اونا برارون مه و باچه‌گونِ آبه مه بُود؛ دَ خدای زنده قَسَم اگه اونا ره زنده نگاه مَوکدید، شُمو ره نَمُوکُشتُم.“ ۲۰ و دَ یتر باچه اُولباری خُو گُفت: ”باله شو و اونا ره بُکش.“ لیکن اُمُو باچه ازی که ترس خوردد شمشیرِ خُو ره نکشید، چُون اُو هنوز ریزه بُود. ۲۱ پس زَیح و صلَموئَع گُفت: ”خود تُو باله شو و مو ره بُکش، چُون قُدرتِ مرد، دَ مردانگی شی آسته.“ پس جدعون باله شُدِه زَیح و صلَموئَع ره کُشت و گردوبندای ره که دَ گردونِ اُشترای ازوا بُود گِرِفَت.

ایفودِ جدعون

۲۲ اوخته مردمِ اسرائیل د جدعون گُفت: "تو د بِلِه مو حُکمرانی کُو، و بعد از تو باچه تو و نوسه تو ام حُکمرانی کنه، چراکه تو مو ره از دِسْتِ مِدیَانیا نِجات ددی." ۲۳ لیکن جدعون دزوا گُفت: "ما د بِلِه شُمو حُکمرانی نَمُونُم و باچه مه ام د بِلِه شُمو حُکمرانی نَمونه؛ خُداوند د بِلِه شُمو حُکمرانی مونه." ۲۴ و جدعون اِدامه دده دزوا گُفت: "ما یگ خاهش از شُمو دَرُم، هر کدَم شُمو گوشواره های وُلجه گِرِفْتِه خُو ره دزمه بَدید." چون دُشمنای ازوا اِسماعیلیا بُود و پگ شی گوشواره های طِلائی دشت.

۲۵ اونا د جواب شی گُفت: "مو خوش-خوشو میدی." پس اونا یگ چَپِن ره اوار کد و هر کدَم ازوا گوشواره های وُلجه گِرِفْتِه خُو ره د بِلِه ازُو اَنَدخت. ۲۶ وَزِنِ گوشواره های طِلائی که جدعون ازوا طلب کد، یگ هزار و هفت صد مِثقال طِلا بُود، بَغیر از گردویندا، طوق ها و کالاهای اَرغوانی که پادشایو موبوشید و بَغیر از گردویندای که د گردون اُشترای ازوا بُود. ۲۷ جدعون اَمُو طِلا ره یگ ایفود^۱ جور کد و اُو ره د شار خُو عُفره ایشْت؛ و تمام بَنی اسرائیل اُو ره پَرستیش کده قد ازُو خود ره فاحشه جور کد و اُو بلده جدعون و خانوار شی یگ دام جور شد.

فَوْتِ جدعون

۲۸ پس مِدیَانیا تابع بَنی اسرائیل شد و دِیگه سر خُو ره باله نکد؛ و سرزمین ازوا د روزای زندگی جدعون بلده چل سال آرام بُود. ۲۹ اوخته یروُب-بعل باچه یوآش پس رفت و د خانه خُو زندگی کد. ۳۰ جدعون هفتاد باچه دشت که از پُشتِ خود شی بُود، چُون

^a ۲۷: ۸ ایفود یگ کالای مخصوص بُود که بلده خدمت د حُضورِ خُدا پوشیده موشد. بلده فامیدون کلوتر د خُروج فصل ۲۵ آیه ۷ و د فصل ۲۸ آیه ۴ تا ۱۴ رُجوع کُنید. لیکن امکان دَره امی ایفود که د امزی آیه ذکر شده مِثِلِ یگ زَره بُوده و د یگ جای اوزو بُوده و مردم اُو ره پَرستیش موکده.

أُو خَاتُونُوى غَدْر دَشْت. ۳۱ كَنِيزِ اَزُو كه دَ شِكِيمِ بُود ام بِلْدِه شى يِگ باچِه زَبِيد و اُو ره اَبِيمَلِك نام كد. ۳۲ جدعون باچِه یوآش پیر و سالخورده شُدُد كه قَوْت كد و دَ قَبْرِ آتِه خُو یوآش دَ عَفْرِه اَبِيعَزْرِيَا دَفَن شُد.

۳۳ امی كه جدعون قَوْت كد، بَنِى اِسْرَائِيلِ بِسْمِ گشت و خودون ره قد پَرَسْتَشِ بَعْل فَاحِشِه جور كد و بَعْل-بَرِيْتِ ره خُدَاى خُو جور كد. ۳۴ بَنِى اِسْرَائِيلِ خُدَاوند، خُدَاى خُو ره كه اُونَا ره از دِسْتِ پِگِ دُشْمَنَاى ازوا از هر طرف نِجَاتِ دَدِه بُود، از يادِ خُو بُرُد؛ ۳۵ و دَ حَقِّ خَانَوَارِ يَرْوَب-بَعْلِ يَعْنِي جَدْعُونِ دَ عَوْضِ تَمَامِ نِيكِي كه دَ حَقِّ بَنِى اِسْرَائِيلِ كُدُد، هِيچِ خُوْبِي نَكُد.

اَبِيمَلِك

۹ اَبِيمَلِكِ باچِه يَرْوَب-بَعْلِ دَ شِكِيمِ پِيَشِ ماماگون خُو رفت و دَزُوا و پِگِ خَانَوَارِى اُولادِ بَابِه آيِه خُو كُفْت: ۲ "دَ گوَشِ تَمَامِ مَرْدُمِ شِكِيمِ رَسَنْدِه بُگِيد، 'كُدَمِ شى بِلْدِه شُمُو خُوْبِتَرِ اَسْتِه: اِى كه هفتاد نفر يعنى پِگِ باچِه گونِ يَرْوَب-بَعْلِ دَ بَلِه شُمُو حُكْمَرَانِى كنه يا كه فقط يِگِ نَفَرِ حَاكِمِ شُمُو بَشِه؟" و دَ يادِ شُمُو بَشِه كه ما اسْتَعُو و گوشتِ شُمُو اَسْتُم.

۳ پس ماماگون شى پِگِ امزى تورا ره از طرفِ اَزُو دَ گوَشِ تَمَامِ مَرْدُمِ شِكِيمِ رَسَنْد؛ و دِلِ ازوا شُد كه از اَبِيمَلِكِ پَيْرَوِى كنه، چُون اُونَا كُفْت: "اُو بَرَارِ مو اَسْتِه." ۴ اُونَا هفتاد مِثْقَالِ نُقْرِه از بُنْخَانِه بَعْل-بَرِيْتِ بِلْدِه اَزُو دَد و اَبِيمَلِكِ قَدِ امزُو نُقْرِه مَرْدَاى ايله گشت و بے بِنْدُوْبَارِ ره كِرَا كد و اُونَا قَدِ اَزُو يِگجَاى شُد. ۵ بعدِ اَزُو دَ خَانِه آتِه خُو دَ عَفْرِه رفت و بَرَارُونِ خُو، يعنى باچِه گونِ يَرْوَب-بَعْلِ ره كه هفتاد نفر بُود دَ بَلِه يِگِ سَنگِ كُشْت؛ لِيَكِنِ يُوْتَامِ باچِه رِيْزِه يَرْوَب-بَعْلِ زَنْدِه مَنْد، چُون اُو خود ره تاشه كُدُد. ۶ اوخته پِگِ مَرْدُمِ شِكِيمِ و بِيْتِ-مِلُو جَمِ شُدِه رفت و اَبِيمَلِكِ ره دَ پَالُوِى دِرْخْتِ بَلُوْطِى كه رَقْمِ سَتُونِ دَ شِكِيمِ بُود، پادشاه جور كد.

۷ وختیکه د یوتام خبر دده شد، او رفته د قبلی کوه جریم ایسته شد و آواز خو ره بلند کده چیغ زد و دزوا گُفت: "ای مردم شیکیم توره مَره بشنوید تا خدا توره شمو ره بشنوه!"

۸ یگ روز درختا رفت تا بلده خو یگ پادشاه تعیین کنه. اونا د درخت زیتون گُفت: 'د بله مو حکمرانی کو.' ۹ درخت زیتون دزوا گُفت: 'آیا روغون خو ره که قد ازو خدا و انسان احترام موشه ایله کنم و رفته د بله درختا حکمرانی کنم؟' ۱۰ اوخته درختا د درخت انجیر گُفت: 'تو بیه و د بله مو حکمرانی کو.' ۱۱ لیکن درخت انجیر دزوا گُفت: 'آیا شیرینی و میوه خوب خو ره ایله کنم و رفته د بله درختا حکمرانی کنم؟' ۱۲ بعد ازو درختا د تاک انگور گُفت: 'تو بیه و د بله مو حکمرانی کو.' ۱۳ لیکن تاک انگور دزوا گُفت: 'آیا شیریه خو ره که خدا و انسان ره خوش مونه ایله کنم و رفته د بله درختا حکمرانی کنم؟' ۱۴ د آخر یگ درختا د بوته خار گُفت: 'تو بیه و د بله مو حکمرانی کو.' ۱۵ و بوته خار د درختا گُفت: 'اگه شمو واقعاً مَره پادشاه خو تعیین مونی، بیید و د سایه مه پناه بگیری؛ اگه نه، آتش از خارهای مه بر شنه و درختای سرو لبنان ره بسوزنه!'

۱۶ آیا شمو د راستی و صداقت رفتار کدید د باره ازی که ابیملک ره پادشاه جور کدید؟ آیا شمو د حق یروب-بعل و خانوارا شی نیکی کدید و د حق ازو کاری ره کدید که سزاوار رفتار شی بود؟ ۱۷ شمو میدنید که آته مه بخاطر از شمو جنگ کد و جان خو ره د خطر اندخته شمو ره از دست میدانیا نجات دد؛ ۱۸ لیکن شمو امروز د ضد خانوار آته مه باله شده باچه گون شی ره که هفتاد نفر بود د بله یگ سنگ کشتید و ابیملک ره که باچه کنیز ازو آسته د بله مردم شیکیم پادشاه جور کدید، چراکه او قومای شمو آسته. ۱۹ پس اگه امروز د راستی و صداقت قد یروب-بعل و خانوار شی رفتار کدید، شمو از ابیملک خوش بشید و او از شمو خوش بشه؛ ۲۰ لیکن اگه نکدید، آتش از

اَيِّمَلِكِ بُرْ شُدِه مَرْدُمِ شَكِيمِ وَ بَيْتِ-مَلُو رِه قُورْتِ كُنِه وَ آتِشِ از مَرْدُمِ شَكِيمِ وَ بَيْتِ-مَلُو
بُرْ شُدِه اَيِّمَلِكِ رِه قُورْتِ كُنِه. ”

۲۱ اوخته يوتام دُوتا كده دَ بَئيرِ رفت و از ترسِ برارِ خُو اَيِّمَلِكِ دَ اُمونجی مَند.

۲۲ اَيِّمَلِكِ مَدْتِ سِه سالِ دَ بِلِه اِسْرَائِيلِ حُكْمَرَانِي كَد. ۲۳ اوخته خُدا رُوحِ بَے اِتْفَاقِي
رِه دَ بَيْنِ اَيِّمَلِكِ وَ مَرْدُمِ شَكِيمِ قَرَارِ دَد؛ وَ مَرْدُمِ شَكِيمِ دَ اَيِّمَلِكِ خِيَانَتِ كَد. ۲۴ اِي كَارِ
شُدْ تا اِنْتِقَامِ ظُلْمِي كِه دَ بِلِه هفتادِ باچِه يِرُوبِ-بَعْلِ شُدُدْ كَرِفْتِه شُنِه وَ خُونِ ازوا از برارِ
ازوا اَيِّمَلِكِ كِه اُونَا رِه كُشْتُدْ وَ از مَرْدُمِ شَكِيمِ كِه دِسْتِ اَزُو رِه بَلَدِه كُشْتُونِ بَرَارُونِ شِي
قَوِي كُدُد، بازخاستِ شُنِه. ۲۵ پس مَرْدُمِ شَكِيمِ دَ قِيلِي كُوه هَا دَ خِلَافِ اَيِّمَلِكِ كَمِينِ
كِرِفْتِ وَ هَر كَسِ كِه از پيشِ ازوا امزُو راه تيرِ موشُد، اُونَا اُو رِه لُجِ موكُد؛ وَ اِي خَبَرِ دَ
اَيِّمَلِكِ رَسَنده شُد.

۲۶ دَ امزُو غَيْتِ گَعلِ باچِه عابِدِ قَد قَوْمَايِ خُو كوچِ كده دَ شَكِيمِ اَمَدِ وَ مَرْدُمِ شَكِيمِ دَ
بِلِه ازوا اِعْتَبَارِ كَد. ۲۷ اُونَا بُرْ شُدِه دَ بِلِه زَمِينَا رفت وَ اَنگُورَا رِه چينده شِيرِه شِي رِه بُرْ
كَد وَ جَشَنِ كِرِفْتِ. بَعْدِ اَزُو دَ خَانِه خُدايِ خُو داخِلِ شُدْ وَ خورده وَ وُجِي كده اَيِّمَلِكِ رِه
نَالْتِ كَد. ۲۸ وَ گَعلِ باچِه عابِدِ كُفْتِ: ”اَيِّمَلِكِ كِي اَسْتِه؟ اَيَا اُو اَوْلَادِه اَصْلِي شَكِيمِ
اَسْتِه كِه مو خِدْمَتِ اَزُو رِه كَنِي؟ نَه، اُو باچِه يِرُوبِ-بَعْلِ اَسْتِه وَ زَبُولِ مَعَاوِنِ اَزُو. پس
مَرْدَايِ حَمُورِ اَنِه شَكِيمِ* رِه خِدْمَتِ كُنِيد. مو چَرَا اَيِّمَلِكِ رِه خِدْمَتِ كَنِي؟ ۲۹ كَشَكِه اِي
قَوْمِ دَ زَبِرِ دِسْتِ اَزْمِه مَوْبُودِ تا كَارِ اَيِّمَلِكِ رِه يَكْسَرِه موكُدَم. اَرِے، دَ اَيِّمَلِكِ موكُفْتُم:
’لَشَكْرِ خُو رِه كَلُو كُو وَ بَرُو بِيه. ’”

۳۰ وَ خَتِيكِه زَبُولِ حَاكِمِ شَارِ، توره گَعلِ باچِه عابِدِ رِه شَنِيدِ غَدْرِ قَارِ شِي باله اَمَدِ.
۳۱ اُو قاصِدَا رِه تاشَكِي دَ پيشِ اَيِّمَلِكِ رِي كده كُفْتِ: ”اينِه، گَعلِ باچِه عابِدِ قَد
قَوْمَايِ خُو دَ شَكِيمِ اَمَدِه وَ اُونَا شَارِ رِه دَ خِلَافِ تُو دَ شُورِشِ مِيرِه. ۳۲ پس دَ غَيْتِ شَاوِ
تُو وَ نَفْرَايِ كِه قَد تُو اَسْتِه، باله شُدِه بِييدِ وَ دَ بِيَابُو كَمِينِ بَگِيرِيد. ۳۳ وَ صَبَاحِ گَاهِ دَ

* ۲۸:۹ پيدایش ۲:۳۴

وختِ آفتو بُرُ شُدو دَ بِلِه شارِ حمله کنيد؛ وختیکه گَعل و نفرای شی بُرُ شُدِه دَ خِلاف تُو اَمَد، هر چيزی که از دِست تُو ميبه دَ حقِ اَزُو انجام پدی.

^{۳۴} پس اَبِیْمَلِک و پِگِ کسای که قد اَزُو بُود، دَ غَیْتِ شاو باله شُد و دَ چار دِسته تقسیم شُدِه دَ پيش رُوی شِکیم کَمین گرفت. ^{۳۵} وختیکه گَعل باچه عابِد بُرو اَمَدِه دَ دانِ درگِه شار ایسته شُد، اَبِیْمَلِک و نفرای که قد اَزُو بُود از کَمینگاه باله شُد. ^{۳۶} غَیْتیکه گَعل اُونَا ره دِید، اُو دَ زَبُول گُفت: "اونه، مَرْدُم از بِلِه کوه ها تاه ميبه." زَبُول دَز شی گُفت: "سایه کوه ها دَ نظر تُو مِثِلِ مَرْدُم معلوم موشه." ^{۳۷} گَعل بسم گپ زَدِه گُفت: "اونه، مَرْدُم از بِلندی های زمی تاه ميبه و یگِ جِم دِیگِه ام از راه بَلُوَطِ پالگرا دَ حَرکت آسته." ^{۳۸} اوخته زَبُول دَزُو گُفت: "آلی کُجا آسته تورای تُو که گُفتی، اَبِیْمَلِکِ کِی آسته که خِدمتِ اَزُو ره کنی؟ آبا آمیا امُو مَرْدُم نیسته که تُو خار-و-حَقِیرِ حِسابِ کدی؟ پس آلی بورُو و قد ازوا جنگ کُو."

^{۳۹} اوخته گَعل مَرْدُمِ شِکیم ره رهبری کد و قد اَبِیْمَلِکِ جنگ کد. ^{۴۰} لیکن اَبِیْمَلِکِ اُو ره رُفند و اُو از پيش شی دُوتا کد و عَدْرِ نفر زخمی-و-کُشته شُدِه تا دانِ درگِه شار دَ هر سُو اُفتد. ^{۴۱} پس اَبِیْمَلِکِ دَ اَرومه مند؛ و گَعل و قَوْمای شی ره زَبُول از شِکیم هِی کد تا دَ اُونجی زندگی نَکنه.

^{۴۲} صَباحِ امزُو روز مَرْدُمِ شِکیم دَ صحرا رفت و اَبِیْمَلِکِ ازی توره خبر شُد. ^{۴۳} پس اُو نفرای خُو ره گِرِفت و اُونَا ره دَ سِبه دِسته تقسیم کده دَ صحرا دَ کَمین شِشت. وختی اَبِیْمَلِکِ توخ کد و دِید که دِیگِه مَرْدُمِ ام از شار بُرُ شُدِه ميبه، اُو دَ بِلِه ازوا حمله کد و اُونَا ره زَد. ^{۴۴} و اَبِیْمَلِکِ قد دِسته که قد اَزُو بُود پيش رُوی کده دَ دانِ درگِه شار ایسته شُد. دَ عَینِ حالِ دُو دِسته دِیگِه دَ بِلِه کسای که دَ صحرا بُود هُجُوم بُرد و اُونَا ره زَد. ^{۴۵} اَبِیْمَلِکِ تمامِ روز قد مَرْدُمِ شار جنگ کده شار ره گِرِفت و مَرْدُمی ره که دَ مَنِه شی بُود، کُشت؛ و شار ره دَ خاک اَوار کده دَ بِلِه شی نَمَکِ پاش دَد.

۴۶ وختی پگِ مردُمِ بُرجِ شِکیم ای توره ره شِنید، اونا دَ قلعه بْتخانه ایل-بریت داخل شد. ۴۷ و دَ اَبیمَلِک خبر دَده شد که پگِ مردُمِ بُرجِ شِکیم دَ یگ جای جَم شده. ۴۸ اوخته اَبیمَلِک و پگِ کسای که قد ازو بود دَ کوره صَلمون بُر شد و اَبیمَلِک یگ تَوَر ره دَ دست خُو گِرَفْتَه شاخچه های دِرخت ره زد و اونا ره باله کده دَ شانِه خُو ایشْت. بعد ازو دَ کسای که قد ازو بود، گُفت: ”شُمُو دِیدید که ما چیز کار کُدم، عَجَله کنید، شُمُو ام اُمُو کار ره کنید که ما کُدم!“ ۴۹ پس تمامِ نفرا، هر کُدم شی بلده خُو شاخچه زد و از پُشتِ اَبیمَلِک رَی شد و اونا ره دَ چارطرفِ قلعه چَپند و قلعه ره دَ سرِ ازوا دَ آتش سوختند. پس تمامِ مردُمِ بُرجِ شِکیم که تقریباً یگ هزار مَرَد و خاتُو بُود، ام مَرَد.

۵۰ اوخته اَبیمَلِک دَ شارِ تَبص رفت و دَ خِلاف شی خَیمه زده او ره گِرَفْت. ۵۱ لیکن دَ مَنه شارِ یگ بُرجِ مُستَحکم بُود و پگِ مَرَدِا و خاتُونو و تمامِ رهبرای شارِ دَ اُونجی دُوتا کد و درگه ها ره دَ بله خُو بسته کده دَ بله بامِ بُرجِ بُر شد. ۵۲ اوخته اَبیمَلِک دَ پیشِ بُرجِ اَمَد و قد ازوا جنگ کد و دَ درگه بُرجِ نزدیک شد تا بُرجِ ره قد آتش بسوزنه؛ ۵۳ لیکن یگ خاتُو سنگِ بلنه دِستاس ره گِرَفْتَه دَ سرِ اَبیمَلِک اَندخت و کاسِه سرِ ازو ره میده کد.

۵۴ اَبیمَلِک دِستی مَرَدِ جوانی ره که سَلاح-بَرَدار شی بُود، کُوی کد و دَزُو گُفت: ”شمشیرِ خُو ره کشیده مَره بُکُش تا مَرَدُم دَ بارِه مه نَگیه که، یگ خاتُو او ره کُشت.“ پس خِدمتگار شی شمشیر ره دَ کوره ازو چقی کد و او مَرَد. ۵۵ وختی مَرَدِایِ اِسرائیل دِید که اَبیمَلِک مَرده، اونا هر کُدم شی دَ خانه خُو رفت. ۵۶ دَ امزی رقمِ خُدا اَبیمَلِک ره بخاطرِ شَرارتِ شی که دَ حَقِ آتِه خُو دَ وسیله کُشتونِ هفتاد برار خُو کُدد، جَزَا دَد. ۵۷ خُدا امچنان تمامِ شَرارتِ مَرَدُمِ شِکیم ره دَ سرِ ازوا اُورد و اونا دَ نالتِ یوتام باچه یروِب-بَعَل گِرِفتار شد.

قاضی تولع

۱ بعد از اَبِیْمَلِک، تولع باچه فُوَه نوسه دودو، یگ نفر از طایفه یساکار باله شد تا اسرائیل ره نجات پدیه. او د شامیر د کوهستون افرایم زندگی موكد. ۲ او بنی اسرائیل ره مدت بیست و سه سال رهبری کد. بعد ازو فوت کد و د شامیر دفن شد.

قاضی یائیر

۳ بعد ازو یائیر جلعادی باله شد و بنی اسرائیل ره بلده بیست و دو سال رهبری کد. ۴ او سی باچه دشت که د بله سی الاغ سوار موشد و اونا سی شار دشت که د سرزمین جلعاد بود و تا امروز د نام حوت-یائیر یاد موشه. ۵ یائیر فوت کد و د قامون دفن شد.

ظلم عمونیا د بله اسرائیل

۶ بنی اسرائیل بسم چیزای ره که د نظر خداوند زشت بود، انجام دد؛ اونا بت های بعل، عشتاروت، خدایون آرام، خدایون صیدون، خدایون موآب، خدایون عمونیا و خدایون فلسطینیا ره عبادت کد. د امزی رقم اونا خداوند ره ایله کد و او ره عبادت نکد؛ ۷ و آتش غضب خداوند د خلاف بنی اسرائیل در گرفت و او اونا ره سودا کده د دست فلسطینیا و عمونیا دد. ۸ و اونا امزو سال د بله بنی اسرائیل ظلم و ستم ره شروع کد و بلده هژده سال د بله پگ بنی اسرائیل که د او طرف دریای اردن د سرزمین اموریا د جلعاد زندگی موكد ظلم کد. ۹ عمونیا ام از دریای اردن تیر شد تا قد خانوار های یهودا و بنیامین و افرایم جنگ کنه؛ خلاصه، اسرائیل د تنگی-وپریشانی سخت گرفتار بود. ۱۰ د امزو غیت بنی اسرائیل د پیش خداوند ناله-وفریاد کده گفت: ”مو د ضد تو گناه کده، چراکه مو خدای خو ره ایله کده بت های بعل ره عبادت کده.“

۱۱ اوخته خُداوند دَ بَنیِ اِسْرَائیلِ گُفت: "آیا ما شُمو ره از دِستِ مِصرِیا، اَمُورِیا، عَمونِیا و فِلسطِینِیا نِجاتِ نَدَدُم؟ ۱۲ اَمِچنانِ وختیکه صِیدونِیا، عَمالِیقِیا و مَعونِیا دَ بِلِه شُمو ظُلمِ کد و شُمو دَ پِیشِ مِه ناله-و-فِرِیادِ کدِید، ما شُمو ره از دِستِ اِزوا نِجاتِ دَدُم. ۱۳ لیکِن شُمو مَرِه ابله کده خُدا یونِ بیگنه ره عِبادتِ کدِید، پس دِیگه شُمو ره نِجاتِ نَمِیدِیم. ۱۴ بورِید و دَ پِیشِ خُدا یونِی که اِنتِخابِ کدِید، ناله-و-فِرِیادِ کُنِید تا اونا شُمو ره از تَنگی-و-پَرِیشانیِ شُمو خِلاصِ کنه. ۱۵ لیکِن بَنیِ اِسْرَائیلِ دَ خُداوندِ گُفت: "مو گناهِ کدِے. هر چیزِی که دَ نَظرِ تُو خُوبِ معلُومِ مُوشه قد اِزمو اُمُو رَقمِ رَفتارِ کُو، ولِے از رُویِ لُطفِ خُو اِمروزِ مو ره نِجاتِ بَدِی. ۱۶ پس اونا خُدا یونِ بیگنه ره از مینکلِ خُو دُورِ کد و خُداوندِ ره عِبادتِ کد؛ و دِلِ خُداوندِ دَ رَنج-و-مُصِیبتِ بَنیِ اِسْرَائیلِ سوخت. ۱۷ پس عَمونِیا جَمِ شُدِه دَ جِلعادِ خَیمه زَد و بَنیِ اِسْرَائیلِ جَمِ شُدِه دَ مِصفه خَیمه زَد. ۱۸ اوخته رَهبرایِ قَومِ، یعنی سرکرده های جِلعادِ دَ یگدِیگه خُو گُفت: "هر کس که جنگِ ره دَ خِلافِ عَمونِیا شُروعِ کنه، اونمُو حاکِمِ یگِ باشِنده های جِلعادِ مُوشه."

یفتاح

۱ یفتاحِ جِلعادِ یگِ مَرَدِ زور تُو-و-دلیرِ بُوَد. او باچه یگِ فاحِشه بُوَد و آتِه شیِ جِلعادِ نامِ دَشت. ۲ خاتُونِ جِلعادِ امِ بِلدِه اَزُو چندِ باچه زَبید؛ و غَیْتیکه باچه های خاتُونِ شیِ کتِه شُد، اونا یفتاحِ ره بُرِ کد و دَزُو گُفت: "تُو دَ خانِه آتِه مو میراثِ دَ دِستِ نَمیری، چرکه تُو باچه خاتُونِ دِیگه اَسْتی. ۳ پس یفتاحِ از پِیشِ بَرارونِ خُو دُوتا کد و دَ سرزمینِ طوبِ جای-د-جایِ شُد. دَ اُونجیِ مَرَدایِ ابله گشتِ دَ دَورِ یفتاحِ جَمِ شُد و قدِ اَزُو هر سُو مورفت.

۴ بعدِ از چندِ وختِ عَمونِیا قدِ بَنیِ اِسْرَائیلِ جنگِ کد. ۵ و غَیْتیکه عَمونِیا قدِ بَنیِ اِسْرَائیلِ جنگِ کد، ریشِ سفیدایِ جِلعادِ رَفت تا یفتاحِ ره از سرزمینِ طوبِ بیره. ۶ اونا دَ یفتاحِ گُفت: "بیه و قومندانِ مو جورِ شو تا که مو قدِ عَمونِیا جنگِ کنی." ۷ لیکِن

یفتاح د ریش سفیدای جلعاد گُفت: "آیا شُمو نَبُودید که از مه بد بُردید و مره از خانه آته مه هی کدید؟ و آلی که د تنگی-و-پریشانی آستید، چرا پیش ازمه آمدید؟"^۸

ریش سفیدای جلعاد د یفتاح گُفت: "امزی خاطر آلی مو دزتو زوی اُوردے تاکه تُو قد ازمو بوری و قد عمونیا جنگ کنی و حاکمِ ازمو و پگِ باشنده های جلعاد شنی."^۹

یفتاح د ریش سفیدای جلعاد گُفت: "اگه مره پس بُرید و ما قد عمونیا جنگ کنم و خُداوند اونا ره د دستِ ازمه تسلیم کنه، آیا ما حاکمِ شُمو مُوشم؟"^{۱۰} ریش سفیدای جلعاد د یفتاح گُفت: "خُداوند د مینکل مو شاهد آسته که مو واقعا مُطابقِ توره تُو عمل مونی."^{۱۱} پس یفتاح قد ریش سفیدای جلعاد رفت و قوم او ره د بله خو حاکم و قومندان جور کد؛ و یفتاح پگِ تورای خو ره د خُصور خُداوند د شار مصفہ گُفت.

^{۱۲} اوخته یفتاح قاصدا ره پیش پادشاهِ عمونیا ربی کده گُفت: "تُو قد ازمه چی کار دری که د خلاف مه آمدے تا د بله سرزمین مه حمله کنی؟"^{۱۳} پادشاهِ عمونیا د قاصدای یفتاح گُفت: "بخاطری که بنی اسرائیل بعد از برو آمدو از مصر، سرزمین مره از دریاچه ارنون تا دریاچه یبوق و دریاچه اُردن گرفت؛ پس آلی امو زمین ها ره د صلح-و-آرامی دز مه پس بدی."

^{۱۴} یفتاح بسم قاصدا ره پیش پادشاهِ عمونیا ربی کد ^{۱۵} و اونا دزو گُفت:

"یفتاح اینی رقم مَوگیه، اسرائیل سرزمینِ موآب و سرزمینِ عمونیا ره نگررفته،^{۱۶} چون وختیکه اسرائیل از مصر برو آمد، اونا د بیابو سفر کده تا دریای سُرخ رفت و ازونجی د قادش آمد."^{۱۷} اوخته بنی اسرائیل قاصدا ره د پیش پادشاهِ اِدوم ربی کده گُفت، 'بلده مو اجازه بدی که از سرزمین تُو تیر شنی؛' لیکن پادشاهِ اِدوم قبول نکد. امچنان اونا قاصدا ره د پیش پادشاهِ موآب ربی کد و او ام راضی نشد. پس اسرائیل د قادش مند.^{۱۸} بعد ازو اونا د بیابو سفر کد و سرزمینِ اِدوم و سرزمینِ موآب ره دوره کده طرفِ شرقِ سرزمینِ موآب آمد و د او طرفِ دریاچه ارنون خیمه زد. اونا د سرزمینِ موآب داخل نشد، چراکه

دریاچه ارنون سرحدِ موآب بود. ^{۱۹} اوخته اسرائیل قاصدا ره د پیش سیحون پادشاهِ اموریا که پادشاهِ حبشون بود، ربی کد و اسرائیل دزو گُفت: ^{۲۰} لطفاً بلده مو اجازه بدی که از سرزمین تو تیر شنی و د جای خودون خو بوری. لیکن سیحون د بله اسرائیل اعتبار نکد و نه ایشت که از ملک شی تیر شنه، بلکه سیحون پگ قوم خو ره جم کده د یهصه خیمه زد و قد اسرائیل جنگ کد. ^{۲۱} و خداوند، خدای اسرائیل سیحون و پگ قوم شی ره د دست اسرائیل تسلیم کد و بنی اسرائیل اونا ره زد. د امزی رقم اسرائیل تمام سرزمین اموریا ره که د امزی مملکت زندگی موکد، تصرف کد. ^{۲۲} اونا تمام ملک اموریا ره از دریاچه ارنون تا دریاچه یبوق و از بیابو تا دریاچه اردن تصرف کد. ^{۲۳} پس آلی که خداوند، خدای اسرائیل اموریا ره از پیش روی قوم خو اسرائیل هی کده؛ آیا تو قصد دری که تصرف کنی؟ ^{۲۴} آیا چیزی ره که خدای تو کموش دز تو بدیه که تصرف کنی، تو او ره تصرف نمونی؟ پس هر کسی ره که خداوند، خدای مو از پیش روی مو هی کنه مو سرزمین ازوا ره تصرف مونی. ^{۲۵} آیا تو از بالاق باچه صفور پادشاهِ موآب خوبتر استی؟ آیا او هرگز قد بنی اسرائیل مخالفت کد و یا قد ازوا جنگ کد؟ ^{۲۶} اسرائیل د حبشون و آغیلای شی، د عروعی و آغیلای شی و د پگ شارای که د بغل دریاچه ارنون آسته از سه صد سال زندگی مونه. چرا د امزی مدت اونا ره پس نگرفتید؟ ^{۲۷} ما د ضد از تو گناه نکدیم، بلکه تو د حق از مه بدی مونی که قد از مه جنگ مونی. پس خداوند که قاضی مطلق آسته، امروز د بین بنی اسرائیل و بنی عمون قضاوت کنه.

^{۲۸} لیکن پادشاهِ عمونیا پیغامی ره که یفتاح بلده ازو ربی کدد، گوش نکد.

^{۲۹} اوخته روح خداوند د بله یفتاح قرار گرفت و او از جلعاد و منسی تیر شده د مصفه جلعاد رفت و از مصفه جلعاد سون عمونیا تیر شد. ^{۳۰} و یفتاح بلده خداوند نذر گرفته گُفت: "اگه عمونیا ره د دست مه تسلیم کنی، ^{۳۱} وختیکه صحیح-و-سلامت از دست

عمونیا پس رفتُم، هر جاندارى که از درگه خانه مه دَ دَمِ راهِ مه بُر شنه، اُو از خُداوند مُوشه و ما اُو ره دَ عِنوانِ قُربانى سوختنى تقدیمِ مُوئِم. ” ۳۲ پس یفتاح طرفِ عمونیا تیر شد تا قد ازوا جنگ کنه و خُداوند عمونیا ره دَ دِستِ اَزو تسلیمِ کد. ” ۳۳ و اُو اونا ره از عَروعر تا مِیت که بیست شار بُود و تا اَبَل-کِرامیمِ شکست دَد، عَدَرِ شِکستِ کنه. دَ امزى رقمِ عمونیا دَ پیشِ بنیِ اسرائیلِ شِکست خورد.

دُخترِ یفتاح

۳۴ اوخته یفتاح دَ مِصفه دَ خانه خُو اَمَد و دید که دُخترِ شی قد دِبره رَقصِ کده دَ دَمِ راهِ شی بُر شد؛ اُمُو دُخترِ یگانه اولادِ اَزو بُود که بَعیرِ اَزو دِیگه دُخترِ یا باچه نَدشت. ۳۵ امی که یفتاح اُو ره دید، کالایِ خُو ره چکِ کده گُفت: ”آه! دُخترِ مه! تُو مَره از آسمو دَ زمی زَدی و دَ بِلِه مه مُصِیبتِ کنه ره اُوردی، چُون ما دانِ خُو ره دَ پیشِ خُداوند واز کدیم و نِمِیتنُم پس بَگردُم. ” ۳۶ اوخته دُخترِ شی دُزُو گُفت: ”آتى جو، تُو دانِ خُو ره دَ پیشِ خُداوند واز کدے، پس چیزى که از دانِ تُو بُر شده، دَ حَقِ ازمه اُمُو رقمِ کُو، چراکه خُداوند اِنتِقامِ تُو ره از دُشمنایِ تُو، از عمونیا گِرفته. ” ۳۷ و دُخترِ اِدامه دَدَه دَ آتِه خُو گُفت: ”بیلِ که اینی کارِ دَ حَقِ ازمه شنه: دُو ماهِ مَره وختِ پَدیِ تا رفته دَ کوهِ ها بَگردُم و قدِ دوستایِ خُو بِلدِه ازی که دُخترِ از دُنیا مورُم، ماتَمِ کُنم. ” ۳۸ اُو گُفت: ”بورُو. ” و اُو ره اِجازه دَد که بِلدِه دُو ماهِ بوره. پس اُو قدِ دوستایِ خُو رفت و بِلدِه ازی که دُخترِ از دُنیا مورفت، ماتَمِ گِرفت. ۳۹ بعد از ختمِ دُو ماه، اُو پس دَ پیشِ آتِه خُو اَمَد و آتِه شی دَ مُطابِقِ نَدری که گِرفتد قدِ اَزو رفتارِ کد. اُمُو دُخترِ هرگزِ قدِ یگو مَرَدِ نَزدیکِ نَشُدَد. پس دَ اسرائیلِ رسمِ شد ۴۰ که دُخترِونِ اسرائیلیِ هر سالِ بُرو بوره و بِلدِه دُخترِ یفتاحِ جِلعادى ماتَمِ بَگیره، دَ یگِ سالِ چارِ روز.

یفتاح و طایفه اِفرایم

۱۲

۱ مردای اِفرایم جم شده طرفِ صَفون تیر شد و دِ یفتاح گُفت: "چرا بلده جنگ کدو قد عمونیا تنهای خُو رفتی و مو ره کوی نکدی که قد تُو فتنی مورفتی؟ آلی مو خانه تُو ره دَ سر تُو در مییدی." ۲ یفتاح دَزوا گُفت: "ما و قوم مه قد عمونیا جنگِ سخت دَشتی؛ وختیکه ما شُمور ره کوی کُدُم، شُمور مه از دِستِ ازوا خلاص نکدیدی. ۳ پس وختی دیدُم که شُمور مه از دِستِ ازوا خلاص نَمونید، خُون خُو ره دَ قفِ اَلْغِه خُو گِرِفْتِه، دَ خِلافِ عمونیا رفْتُم و خُداوند اونا ره دَ دِستِ ازمه تسلیم کد. پس چرا امروز دَ پیش مه اَمدید که قد مه جنگ کینید؟"

۴ اوخته یفتاح پگِ مردای جِلعاد ره جم کد و قد اِفرایم جنگ کد؛ و مردای جِلعاد اِفرایم ره شکست دَد، چُون مردای اِفرایم گُفتند: "آی مردُم جِلعاد، شُمو دوتا کدگی های اِفرایم اَسْتِید که دَ مینکلِ اِفرایم و دَ مینکلِ مَنَسی زندگی مُونِید." ۵ مردُم جِلعاد راه های تیر شُدو از دریای اُردُن ره دَ رُوی مردای اِفرایم بسته کد؛ هر غَیْتیکه یکی از دوتا کدگی های اِفرایم اَمده مُوگُفت: "مَره بیلید که تیر شَنُم،" مردای جِلعاد دَز شی مُوگُفت: "آیا تُو اِفرایمی اَسْتی؟" اگه مُوگُفت: "نَه،" ۶ اوخته دَزو مُوگُفت: «سِبُولت» بگی! و او «سِبُولت» مُوگُفت، چُون نَمِیتَنست صَحیح تَلْفُظ کنه، پس او ره گِرِفْتِه دَ اُمونجی، یعنی دَ نزدیکِ راه های تیر شُدو از دریای اُردُن مُوکُشت. دَ امزُو غَیْت چِل و دُو هزار نفر اِفرایمیا کُشته شُد.

۷ یفتاح مُدَتِ شَش سال بَنی اِسْرائیل ره رهبری کد. اوخته یفتاح جِلعادی فُوت کد و دَ یکی از شارای جِلعاد دَفن شُد.

قاضی ایصان، ایلون و عبودن

^۸ بعد ازو ایصان بیت لَحْمی بنی اسرائیل ره رهبری کد. ^۹ ایصان سی باچه دشت و سی دُختر، او دُخترن خُو ره دَ برو از اولادِ بابِه خُو دده بُود و سی دُختر ره از برو بلده باچه های خُو اُورْدُد. او مُدّتِ هفت سال رهبرِ بنی اسرائیل بُود. ^{۱۰} اوخته ایصان فَوْت کد و دَ بیت لَحْم دَفن شُد.

^{۱۱} بعد ازو ایلونِ زِبُولونی بنی اسرائیل ره رهبری کد؛ و او مُدّتِ ده سال رهبرِ بنی اسرائیل بُود. ^{۱۲} اوخته ایلونِ زِبُولونی فَوْت کد و دَ ایلون دَ سرزمینِ زِبُولون دَفن شُد. ^{۱۳} بعد ازو عبودن باچه هلیلِ پِرعاتونی بنی اسرائیل ره رهبری کد. ^{۱۴} او چل باچه و سی نوسه دشت که دَ بِلّه هفتادِ اَلَاغِ سوار مُوشُد. او مُدّتِ هشت سال رهبرِ بنی اسرائیل بُود. ^{۱۵} اوخته عبودن باچه هلیلِ پِرعاتونی فَوْت کد و دَ پِرعاتون دَ سرزمینِ اِفرایم دَ کوهستونِ عمالِیقیا دَفن شُد.

شَمشون

۱۳ ^۱ بنی اسرائیل بسم چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند بد بُود، انجام دَد و خُداوند اونا ره بلده چل سال دَ دِستِ فِلَسطینیا تسلیم کد. ^۲ یگ نفر از صُرعه از طایفه دان بُود که او مانوَح نام دشت و خاتون شی سَنده و بے اولاد بُود. ^۳ ملایکِه خُداوند دَ خاتو ظاهر شُد و دَزُو گُفت: ”اینه، تُو فعلاً سَنده و بے اولاد آستی، لیکن شکامتو شُدّه یگ باچه دَ دُنیا میری. ^۴ آلی فِکر خُو ره بگِیر که شرابِ انگُور و شرابِ های دیگه وُچی نکنی و هیچ چیزی نَجِس ره نخوری، ^۵ چُون تُو شکامتو شُدّه یگ باچه دَ دُنیا میری. دَ سرِ ازو هیچ تیغ نَزَن، چُون او باچه از رَحِمِ آبه خُو بلده خُدا نَدری آسته. او نجاتِ اسرائیل ره از دِستِ فِلَسطینیا شروع مونه.“

۶ اوخته امو خائو رفته د شوی خو نقل کد و گُفت: ”یگ مردِ خدا پیش مه آمد و شکلی ازو رقمِ ملایکه خدا بود، غدر باهیبت. ما ازو پُرسان نکدم که او از کجا بود و او ام نام خور ره دز مه نگفت. ۷ لیکن او دز مه گُفت، ‘اینه، تو شکامتو موشی و یگ باچه د دنیا میری. پس فکر خور ره بگیر که شرابِ انگور و شراب های دیگه وچی نکنی و هیچ چیزِ نجس نخوری، چراکه او باچه از روز تولد تا روز مردون خور بلده خدا نذری آسته.”

۸ اوخته مانوح د پیش خُداوند دُعا کده گُفت: ”آی خُداوند، خواهش موم که امو مردِ خدا ره که ربی کدوی، بیل که بسم پیش مو بییه و دز مو یاد بدیه که اولادی ره که د دنیا مییه، چی رقم ترییه کنی.” ۹ پس خدا آوازِ مانوح ره شنید و ملایکه خدا بسم د پیش خائو آمد غیبیکه او د زمینا بود، لیکن شوی شی مانوح قد ازو نبود. ۱۰ اوخته خائو د زودی دَویده رفت و د شوی خور گُفت: ”امو مرد که د امزو روز پیش مه آمدد، بسم بلده مه ظاهر شده.” ۱۱ مانوح باله شد و از پُشت خائون خور ربی شد و د پیش امزو مرد آمده دزو گُفت: ”آیا تو امو مرد آستی که قد امزی خائو توره گُفتی؟” او گُفت: ”ما آستم.” ۱۲ اوخته مانوح گُفت: ”وختیکه توره تو پوره شد، امی باچه چی رقم ترییه شنه و چی کارا ره انجام بدیه؟” ۱۳ ملایکه خُداوند د مانوح گُفت: ”چیزای ره که دمزی خائو گُفتُم، از پگ ازوا پرهیز کنه. ۱۴ او هر چیزی ره که از تاکِ انگور د دست مییه نخوره و شرابِ انگور و شرابِ دیگه وچی نکنه و هیچ چیزِ نجس نخوره؛ و تمام چیزای ره که دزو آمر کدیم، د جای بیره.”

۱۵ مانوح بسم د ملایکه خُداوند گُفت: ”لطفاً معطل کو تا بلده تو یگ بزغله ره پخته کنی.” ۱۶ ملایکه خُداوند د مانوح گُفت: ”اگه مَره معطل ام کنی، ما نان تو ره نمُوخورم؛ لیکن اگه قربانی سوختنی تقدیم مونی او ره د خُداوند تقدیم کو.” چون مانوح نموفامید که او ملایکه خُداوند آسته. ۱۷ اوخته مانوح د ملایکه خُداوند گُفت: ”نام تو

چی آسته، تا دَ وختیکه توره تُو پوره شُد، تُو ره احترام-وستایش کنی؟^{۱۸} ملایکِه خُداوند دَزُو گُفت: ”چرا نام مَره پُرسان مونی؟ نام مه عَدر عَجیب آسته.“

^{۱۹} پس مانوَح بُرغله ره قد هدیه غَلّه-و-دانه گِرِفت و دَ بِلّه سنگ دَ خُداوند تقدیم کد؛ دَ حالیکه مانوَح و خاتُون شی توخ مُوکید، یگ کارِ عَجیب رُخ دَد: ^{۲۰} امی که اَلَنگِه آتِش از قُربانگاه سُونِ آسمو باله شُد، ملایکِه خُداوند ام دَ اَلَنگِه آتِش قُربانگاه باله رفت. مانوَح و خاتُون شی امی ره دیده رُوی دَ خاک اُفَتَد. ^{۲۱} ملایکِه خُداوند دیگه دَ مانوَح و خاتُون شی ظاهر نَشُد. پس مانوَح فامید که او ملایکِه خُداوند بُوَد. ^{۲۲} اوخته مانوَح دَ خاتُون خُو گُفت: ”مو حتماً مومری، چراکه خُدا ره دیدی!“ ^{۲۳} لیکن خاتُون شی دَزُو گُفت: ”اگه خُداوند میخاست که مو ره بَکُشه، قُربانی سوختنی و هدیه غَلّه-و-دانه ره از دِست مو قبُول نَموکید و پگِ امزی چیزا ره دَز مو نشو نَمیدد و دَ امزی زَمان مو ره امزی تورا باخبر نَموکید.“

^{۲۴} پس او خاتُو یگ باچه دَ دُنیا اُورد و او ره شَمشون نام اِشت. باچه کته شُد و خُداوند او ره بَرکت دَد. ^{۲۵} وختیکه اُمو باچه دَ مَحَبّه-دان دَ مینکلِ صُرعه و اِشتاتول بُوَد، روح خُداوند شروع دَ حرکت دَدون اَزو کد.

توی شمشون

۱۴ ^۱ یگ روز شَمشون تاه شُدّه دَ تِمنه رفت و دَ اُونجی یگ دُختر ره دَ مینکلِ خاتُونوی فَلَسطِینی دید. ^۲ اوخته او اَمَد و دَ آته و آبه خُو نقل کده گُفت: ”ما یگ دُختر ره دَ مینکلِ خاتُونوی فَلَسطِینی دیدم؛ آلی بورید و او ره بلده مه بَگیرید تا خاتُون مه شنه.“ ^۳ لیکن آته و آبه شی دَزُو گُفت: ”آیا دَ مینکلِ دُخترن بَرارون اِسرائیلی تُو و دَ مینکلِ تمامِ قوم مو یگ دُختر ام نیسته که تُو رفته از فَلَسطِینیای ناختنه خاتُو میگیری؟“ شَمشون دَ آته خُو گُفت: ”اونمُو ره دَز مه بَگیر، چون او دَ نظر

مه خوش خورده. " ۴ آته و آبه شی نموفامید که ای از طرف خُداوند آسته تا د خِلافِ فِلَسْطِینِیا یگ بانه پَیدا کُنه، چُون د امزُو غَیتِ فِلَسْطِینِیا د بِلَه اِسْرَائِیلِ حُکمرانی مُوکد. ۵ پس شَمشونِ قَد آته و آبه خُو تاه شُدِه د تَمَنه رفت. وختیکه اونا د باغ های انگورِ تَمَنه رَسید، بے بلغه یگ شیرِ جوان د بِلَه اَزُو غُر زده آمد. ۶ اوخته رُوحِ خُداوند د بِلَه اَزُو قرار گِرِفت و اُو رفته شیر ره قَد دِستِ خالی دُو پاره کد، رَقْمیکه یگ بَزغله ره پاره کنی. لیکنِ وختی پس آمد اُو د آته و آبه خُو د باره کاری که کده بُود، چِیزِ نَکُفت. ۷ بعد اَزُو شَمشونِ تاه رفت و قَد امزُو خائُو توره گُفت و اُو د نَظَرِ شَمشونِ کَلو خوش خورد. ۸ چند وخت بعد غَیتیکه شَمشونِ پس مورفت تا قَد اَزُو توی کنه، اُو از راه تاو خورد تا لاشِ شیر ره بَنگره، دید که یگ خیلِ زَمبُور و شانِه های عسل د لاشِ شیر بُود. ۹ اُو عسل ره قَد دِستِ خُو کَنده رفت و د غَیتِ رفتو خورده مورفت؛ وختیکه د پیشِ آته و آبه خُو رَسید، بَلدِه ازوا ام دَد و اونا ام خورد. لیکنِ دَزوا نَکُفت که عسل ره از لاشِ شیر کَنَد.

۱۰ اوخته آته شَمشونِ بَلدِه خاستگاری امزُو دُختر رفت و شَمشونِ د اُونجی یگ مِهمانی ترتیب دَد، چُون جوانا رواج دشت که امی کار ره کنه. ۱۱ وختی فِلَسْطِینِیا اُو ره دید که قَد شی کس نییه، اونا سی شاه-بالا اِنْتِخاب کد تا قَد اَزُو بَشه. ۱۲ و شَمشونِ دَزوا گُفت: "ما بَلدِه شُمویگ چِیستانِ مُوگیم، اگه د دُورونِ هفت روزِ مِهمانی جواب شی ره پَیدا کنید و اُو ره بَلدِه مه بَگید، ما بَلدِه شُموی سی رختِ کتانی و سی جوره کالا میدیم. ۱۳ لیکنِ اگه بَلدِه مه گُفته نَتَسَیتید، اوخته شُموی سی رختِ کتانی و سی جوره کالا دَز مه بدید." اونا دَزُو گُفت: "چِیستانِ خُو ره دَز مو بَگی تا مو بَشنوی." ۱۴ پس اُو دَزوا گُفت:

"از خورنده خوراک حاصل شد،

و از زورآور چیز شیرین د دست آمد."

اونا تا سه روز جواب چِیستان ره پَیدا نَتَسَست.

۱۵ اوخته اونا د روز چارم^a د خاتون شمشون گُفت: ”شوی خو ره مَلَم کو تا جواب چیستان خو ره دز مو بگیه، اگه نه، تو و خانه آته تو ره د آتش در میدی. آیا شمو مو ره د اینجی مهمو کدید تا مو ره غارت کنید؟“

۱۶ پس خاتون شمشون د پیش ازو چخرا کده گُفت: ”واقعا که تو از مه بد موبری و مره دوست ندی! تو د باچه گون قومای مه یگ چیستان گُفتی و جواب شی ره دز مه بیان نکدی.“ شمشون دزو گُفت: ”توخ کو، ما حتی د آته و آبه خو نکُفتیم، آیا دز تو بگیم؟“ ۱۷ او تا آخر روز هفتم که مهمانی ازوا ختم موشد د پیش شمشون چخرا کد؛ و ازی که د روز هفتم شمشون ره غدر شله شد او دزو بیان کد و او جواب چیستان ره د باچه گون قومای خو گُفت. ۱۸ پس د روز هفتم مردای شار پیش از آفتو ششتو دزو گُفت:

”چی از عسل کده شیرین تر آسته؟

و کی از شیر کده زورآورتر؟“

شمشون دزوا گُفت:

”اگه قد جونه گاو خود مه قلبه نموکدید،

چیستان مره پیدا کده نمی تنستید.“

۱۹ اوخته روح خداوند د بله شمشون قرار گرفت و او د اشقلون رفته سی نفر از مردم امزو جای ره کشت و مال های ازوا ره گرفت و کالا ها ره د کسای دد که چیستان ره بیان کدد. او قد قار کلو پس د خانه آته خو رفت. ۲۰ و خاتون شمشون د یگ شاه-بالای شی دده شد که د دورون مهمانی قد شی قتی بود.

^a ۱۴:۱۵ «روز چارم» د ترجمه یونانی آسته، ولی د نسخه های عبرانی «روز هفتم» نوشته یه.

انتقام گرفتن شمشون از فلسطینیا

۱۵

۱ بعد از یک مُدّت زمان، شمشون دَ وختِ گندمِ دَرَوِ یگ بُرغله ره گِرِفته دَ دیدونِ خاتُونِ خُو رفت. او گُفت: "ما دَ پیشِ خاتُونِ خُو دَ اُتاقِ شی مورم." لیکن آتِه خاتُونِ شی نَه اِیشت که داخلِ شُنَه. ۲ آتِه خاتُونِ شی گُفت: "ما فِکِرِ کُدم که تُو ازو بیخی بدبُر شُدے، امزی خاطر ما او ره دَ شاه-بالای تُو دَدَم. آیا خوارِ ریزه شی ازو کده خُوبترِ نییه؟ پس او ره دَ عِوضِ ازو بگیر." ۳ شمشون دَزوا گُفت: "ایمَدفعه گناهِ مه نییه، حتی اگه دَ فلسطینیا ضررِ ام برسنم." ۴ پس شمشون رفته سِه صد شغال ره گِرِفت و مَشعلِ ها ام تَهیه کد. اوخته شغالِ ها ره جوهره جوهره، دُم دَ دُم بسته کد؛ و دَ مینکلِ دُمِ های هر جوهره یگ مَشعلِ ره سخت کد. ۵ بعد ازو مَشعلِ ها ره آتِش زَد و شغالِ ها ره دَ کِشتِ های فلسطینیا ایله کد و قوده ها، کِشتِ ها، انگورِ باغِ ها و باغِ های زَبْتونِ ره سوختند. ۶ اوخته فلسطینیا گُفت: "کی امی کار ره کده؟" مردُم گُفت: "شمشون دامادِ امزو نفرِ تمنی، چراکه او خاتُونِ شی ره گِرِفته و دَ رفیقِ شی دده." پس فلسطینیا آمد و امو خاتُو ره قد آتِه شی دَ آتِشِ دَر دَد. ۷ و شمشون دَزوا گُفت: "ازی که شمو امی رقم رفتار کدید، تا از شمو انتقام نگیرم، آرام نمیشینم." ۸ پس شمشون اونا ره یگ ضربه کمرشکن زَد و غدر کُشتار کد. بعد ازو رفته دَ غارِ قاده عیظام ششت.

۹ اوخته فلسطینیا باله آمده دَ یهودا خیمه زَد و دَ لِحی تیت شُد. ۱۰ و مردای یهودا دَزوا گُفت: "چرا دَ خِلافِ مو آمدید؟" اونا گُفت: "مو آمدے تا شمشون ره دستگیر کنی و امو کار ره دَ حقِ ازو کنی که او دَ حقِ ازمو کده." ۱۱ اوخته سِه هزار نفر از یهودا دَ غارِ قاده عیظام رفت و دَ شمشون گُفت: "آیا نُموفامیدی که فلسطینیا دَ بله مو حُکمرانی مونه؟ پس چرا ای کار ره دَ حقِ ازمو کدی؟" شمشون دَ جوابِ ازوا گُفت: "امو کار ره که اونا دَ حقِ ازمه کد، امو کار ره ما دَ حقِ ازوا کدم." ۱۲ و اونا

دَزُو كُفْتُ: "مو اَمَدے كه تُو ره بسته كده دِ دِسْتِ فَلَسطِينيا تسليم كنى." شَمشون دِ جوابِ ازوا كُفْتُ: "دَز مه قَسَم بُوخوريد كه خودون شُمو دِ بِلَه مه حَمَلَه نَمُونيد." ۱۳ اونا دَز شى كُفْتُ: "نَمونى، فقط تُو ره بسته كده دِ دِسْتِ ازوا تسليم مُونى. مُطمئن بَش مو تُو ره نَموكُشى." ۱۴ پس اُو ره قد دُو ريسپون نُو بسته كد و از غارِ قاده بَرُو اُورد. ۱۴ وختيکه اُو دِ لِحى رسيِد، فَلَسطِينيا چيخ-و-شور كده سُونِ اَزُو اَمَد؛ دِ امزُو غَيْت روح خُداوند دِ بِلَه اَزُو قرار گِرِفْتُ و ريسپوناي كه دِ بازُو هاى شى بُود رَقَمِ كَتانِ اَيش خورده اَلَى جور شُد و اَمُو بنداها از دِستاي شى اُفتند. ۱۵ اوخته اُو يگ پيچِه-كَلَه تازِه اُلاغِ ره ديد و دِست خُو ره دراز كده اُو ره گِرِفْتُ و قد اَزُو يگ هزار نفر ره كُشت. ۱۶ و شَمشون كُفْتُ:

"قد يگ پيچِه-كَلَه اُلاغِ

از كُشته پُشته جور كُدَم،

قد يگ پيچِه-كَلَه اُلاغِ

هزار نفر ره كُشْتَم."

۱۷ وختيکه از توره كُفتو خلاص شُد، پيچِه-كَلَه ره از دِست خُو اَنَدخت و اَمُو جاى ره رَمَت-لِحى^b نام كد.

۱۸ دِ امزُو غَيْت اُو عَدَر تُشنه شُدُد، پس اُو دِ پيشِ خُداوند دُعا كده كُفْتُ: "تُو پيروزي بَزُرگ ره دِ وسيله دِستِ خُدَمَتگار خُو نَصيب كدى. آيا اَلَى بايد از تُشَنگى بُمُرْم و دِ دِستِ مَرْدَمایِ ناخْتنه بُفْتَم؟" ۱۹ اوخته خُدا يگ جاى غَوُجِ ره كه دِ لِحى بُود شِكَافِ كد و اَزونجى اُو بَرُ شُد. وختيکه شَمشون اُو وُچى كد، جان شى تازه شُد و دَم شى پس اَمَد. امزى خاطر اُونجى ره عِين-حَقُورى^c نام كد كه تا اِمروز دِ لِحى اَسْتَه. ۲۰ و شَمشون دِ زمانِ فَلَسطِينيا مُدَتِ بِيست سالِ بنىِ اِسْرَائِيلِ ره رهبرى كد.

^a ۱۵:۱۵ پيچِه-كَلَه يعنى اسْتَعُونِ اَلَاشَه. ^b ۱۵:۱۷ «رَمَت-لِحى» يعنى «پُشته كه قد پيچِه-كَلَه جور

شُد.» ^c ۱۵:۱۹ «عِين حَقُورى» يعنى «چشمه كسى كه فرياد كد.»

شَمشون دَ غَزِه

۱۶

۱ شَمشون دَ غَزِه رفت و دَ اُونجی یگ خاتونِ فاحِشه ره دَیده قد اَزو خاو کد.
 ۲ و دَ مردُمِ غَزِه کُفته شُد که، ”شَمشون دَ اینجی اَمده.“ پس اونا امو جای
 ره محاصره کد و تمامِ شاو دَ نزدیکِ درگه شار بلده شی کمین گرفت. اونا تمامِ شاو
 خودون ره آرامِ گِرَفته کُفت: ”دَ وختِ روشنی صُبح اُو ره مُوکُشی.“^۳ لیکن شَمشون
 تا نیمِ شاو دَ اُونجی خاو کد و نیمِ شاو باله شده پَله های درگه شار ره قد دُو بازو و
 پُشت بند شی کند و دَ شانِه خُو باله کده دَ بله کوهی که رُوی دَ رُوی جبرون بُود، بُرد.
 ۴ بعد امزی واقعه شَمشون دَ دَرّه سورق عاشقِ یگ خاتو شُد که نام شی دَلیلِه بُود.
 ۵ و حُکمرانای فَلَسطینیا دَ پیشِ امزُو خاتو اَمده دَزُو کُفت: ”اُو ره مَلَم کده از شی
 گپ بَگیر که قُوتِ عَدَر کلوی شی دَ چیزخیل آسته و چی رقم مو مِیتنی دَ بله اَزو زور
 شنی تا اُو ره بسته کده خار-و-ذلیل کنی؛ و هر کَدَم مو یازده صد مِثقال نُقره بلده تُو
 میدی.“^۶ پس دَلیلِه دَ شَمشون کُفت: ”آلی جو، دز مه بگی که قُوتِ عَدَر کلوی تُو دَ
 چیزخیل آسته و چی رقم یگو کس مِیتنه تُو ره بسته کده خار-و-ذلیل کنه؟“^۷ شَمشون
 دَزُو کُفت: ”اگه مَره قد هفت سِنگیرِ تر و تازه که خُشک نَشده بَشه بسته کنه، ما
 ضعیف موشُم و رقم پَگِ مردُمای دِیگه جور موشُم.“^۸ اوخته حُکمرانای فَلَسطینیا هفت
 مونیچ تر-و-تازه ره که خُشک نَشدد، دَ دَلیلِه اُورد و اُو شَمشون ره قد ازوا بسته کد.
 ۹ و چند نفرِ ازوا دَ خانه اَزو دَ یگ اُتاق دَ کمین بُود، اوخته دَلیلِه دَزُو کُفت: ”شَمشون،
 فَلَسطینیا دَ جان تُو اَمدا!“ اُو دَستی سَنگیرا ره مَنٹی کد، رقمی که چُوغِ آتش-خورده
 مَنٹی موشه. پس رازِ قُوتِ اَزو پیدا نَشُد.

۱۰ اوخته دَلیلِه دَ شَمشون کُفت: ”اینه، تُو مَره ریشخند کدی و دز مه دروغ کُفتی؛
 پس آلی دز مه بگی که قد چیزخیل یگو کس مِیتنه تُو ره بسته کنه؟“^{۱۱} شَمشون دَزُو
 کُفت: ”اگه مَره قد ریسپونای تُو که از شی هیچ کار گِرَفته نَشده بَشه، بسته کنه، ما

ضعیف موشم و رقم مردمای دیگه جور موشم. ^{۱۲} پس دلپله ریسپونای نو ره گرفته
 او ره قد ازوا بسته کد و دزو گفت: "شمشون، فلستینیا د جان تو آمد!" د امر و غیت
 چند نفر د اتاق د کمین بود. شمشون ریسپونا ره از بازو های خو رقم تار آلی منتی کد.
^{۱۳} دلپله بسم د شمشون گفت: "تا آلی ره تو مره ریشخند کدے و دز مه دروغ گفتمے.
 دز مه بگی که قد چیزخیل یگو کس میتنه تو ره بسته کنه؟" شمشون دزو گفت: "اگه
 هر هفت غنچه موی سر مره قد چوغ ببافی [و قد میخ د کارگاه سخت کنی، ما ضعیف
 موشم و رقم مردمای دیگه جور موشم. ^{۱۴} پس وختیکه شمشون خاو کد، دلپله هفت
 غنچه موی سر شی ره گرفته قد چوغ بافت] ^{۱۵} و قد میخ سخت کد. اوخته دزو گفت:
 "شمشون، فلستینیا د جان تو آمد!" شمشون از خاو باله شد و میخ و کارگاه و چوغ
 ره کند.

^{۱۵} و دلپله دزو گفت: "چطور میتنی بگی که، 'تو ره دوست درم،' د حالیکه دل تو
 قد از مه نییه؟ تا آلی ره سه دفعه مره ریشخند کدے و دز مه نگفتمے که راز قوت کلوی
 تو د چیزخیل آسته. ^{۱۶} ازی که دلپله او ره هر روز قد تورای خو زیر فشار میورد و
 شله موشد، او ره د مرگ رسندد. ^{۱۷} پس او هر چیزی که د دل خو دشت دزو بیان کد
 و دزو گفت: "تیغ هرگز د سر مه نخورده، چراکه ما از رحم آبه خو بلده خداوند ندری
 شدیم. اگه سر مه کل شنه، قوت مه از مه موره و رقم مردمای دیگه جور موشم."

^{۱۸} وختی دلپله دید که شمشون هر چیزی که د دل شی بود، دزو گفت، او نفر ری
 کده حکمرانای فلستینیا ره طلب کد و دزوا گفت: "ایمدفعه ام بیید، چون هر چیزی
 که د دل خو دشت دز مه گفتم." پس حکمرانای فلستینیا د پیش ازو آمد و نقره ره
 قد خو گرفته آورد. ^{۱۹} اوخته دلپله شمشون ره د بله زانوی خو خاولجی کد و یگو کس
 ره کوی کده هر هفت غنچه موی سر شی ره تراش کد. د امزی رقم او ذلیل کدون
 شمشون ره شروع کد و قوت شی ازو رفت. ^{۲۰} اوخته دلپله گفت: "شمشون، فلستینیا

^a ۱۶:۱۴ متنی داخل قوس د نسخه عبرانی وجود ندره، ولی د ترجمه یونانی آسته.

دَ جان تُو اَمَد! ” شَمشون از خاو باله شُد و قد خود خُو گُفت: ” رَقَم دَفَعه های پیش باله شُدِه دَ یِگ تکان خود ره خلاص مُونم. ” لیکن اُو نَموفامید که خُداوند اُو ره ایله کده. ^{۲۱} پس فَلَسطِینیا اُو ره گِرِفَتار کده چیمای شی بُر کد. بعد از اُو ره قد خُو دَ غَزِه بُرده دَ زنجیرای برونزی بسته کد و اُو دَ بَنَدی خانِه غَلَّه دِستاس مَوکد. ^{۲۲} لیکن مَوی سر شی بعد از تَراش شُدو دُوباره دَ اَمَدو شروع کد.

مَرگِ شَمشون

^{۲۳} اوخته حُکمرانای فَلَسطِینیا جم شُد تا یِگ قُربانی کَنه بلَدِه خُداي خُو داگون تقدیم کنه و جشن بَگیره، چُون اونا مَوگُفت: ” خُداي مَو دُشمن مَو شَمشون ره دَ دِست مَو تسلیم کده. ” ^{۲۴} وختی مَر دُم شَمشون ره دِید، اونا خُداي خُو ره ستایش کده گُفت:

” خُداي مَو دُشمن مَو ره دَ دِست مَو تسلیم کده،

کسی ره که سرزمین مَو ره بیرو کد و غَدَر مَو ره کُشت. ”

^{۲۵} وختیکه دِل ازوا خوشحال شُد، اونا گُفت: ” شَمشون ره کُوی کینید که ساعت مَو ره تیر کنه. ” پس اونا شَمشون ره از بَنَدی خانِه بُرو اُورد و اُو ساعتِ ازوا ره تیر کد. اوخته اونا اُو ره دَ مینکلِ دُو سَتُونِ تَی چَت ایستلجی کد؛ ^{۲۶} و شَمشون دَ نفری که دِستِ ازو ره گِرِفَتُد، گُفت: ” مَره بیل تا دَ سَتُونِ های که خانِه دَ بِلِه ازوا ایسته یِه دِست بَزَنم و دَ بِلِه ازوا تکیه کنم. ” ^{۲۷} خانِه پُر از مَردا و خاتُونو بُود؛ پَگِ حُکمرانای فَلَسطِینیا دَ مَنِه ازو بُود و تقریباً سِه هزار مَرَد و خاتُو دَ بِلِه بام شِشْتُد که ساعت تیری شَمشون ره توخ مَوکد.

^{۲۸} اوخته شَمشون دَ پیش خُداوند دُعا کده گُفت: ” آي خُداوند-خُدا، مَره دَ یاد خُو بَیر؛ آي خُدا، فقط یِگ دَفَعه دِیگه مَره قُوتِ بَدی تا قد یِگ حَرکتِ اِنتِقَامِ دُو چیم خُو ره از فَلَسطِینیا بَگیرم. ” ^{۲۹} و شَمشون دُو سَتُونِ مینکلِ خانِه ره که خانِه دَ بِلِه ازوا ایسته بُود پَیدا کد، دِستِ راستِ خُو ره دَ بِلِه یِگ شی و دِستِ چَپِ خُو ره دَ بِلِه دِیگه شی قرار

دَد و دَ بِلَه ازوا لَنگر اَندخت. ^{۳۰} و شَمشون گُفت: “بیل که قد فَلَسطینیا بُمُرْم!” اوخته قد تمام قُوت خُو سَتونا ره تیلَه دَد و خانه دَ بِلَه حُکمرانا و تمام مردُمی که دَ مَنَه شی بُود، چِپَه شُد. پس کسای ره که شَمشون دَ غَیت مُردون خُو کُشت، کلوتر از کسای بُود که دَ دُورون زِندگی خُو کُشتند. ^{۳۱} اوخته برارون شی و پَگِ خانوارِ آتِه شی اَمَد و اُو ره بُرده دَ قَبرِ آتِه شی مانوح که دَ مینکلِ صُرعه و اِشتائول بُود، دَفن کد. شَمشون مُدَتِ بیست سال بَنی اِسرائیل ره رهبری کد.

بُتِ مِیکا

۱۷ ^۱ دَ امزُو زمان یِگ آدم دَ کوهستونِ اِفرایم بُود که مِیکا نام دَشت. ^۲ اُو دَ آبه خُو گُفت: “اُمویازده صد مِثقال نُقرَه که از پیش تُو بُرده شُد، تُو بُردنی شی ره نالت کدی و توره خُو ره دَ گوش ازمه ام رَسندی. اینه، اُمو نُقرَه دَ پیش ازمه آسته؛ ما اُو ره گِرفتیم.” آبه شی گُفت: “خداوند باچه مره بَرکت بدیه.” ^۳ اوخته اُو اُمویازده صد مِثقال نُقرَه ره دَ آبه خُو پس دَد و آبه شی گُفت: “ما امی نُقرَه ره کاملاً دَ خداوند وَقَف مُونُم و از دِست خُو بلده باچه خُو میدُم تا یِگ بُتِ تراش شُدِه و یِگ بُتِ ریختنده شُدِه جور کنه. آلی ما ای ره دَز تُو پس میدیم.” ^۴ پس وختی اُو نُقرَه ره دَ آبه خُو پس دَد، آبه شی دُو صد مِثقال نُقرَه ره گِرفته دَ زَرگر دَد و اُو یِگ بُتِ تراش شُدِه و یِگ بُتِ ریختنده شُدِه جور کد؛ و اونا دَ خانِه مِیکا ایشته شُد. ^۵ امی آدم مِیکا، یِگ بُتخانِه دَشت؛ اُو یِگ ایفود^a و چند بُتِ جور کد که دَ خانه پَرستش موشد و یکی از باچه های خُو ره تعیین کد تا پیشوای شی شنه. ^۶ دَ امزُو زمان اِسرائیل پادشاه نَدَشت و هر کس هر چیز که دَ نظر شی خُوب معلوم موشد، انجام میدد.

^a ۱۷:۵ ایفود یِگ کالای مخصوص بُود که بلده خِدمت دَ حُضُورِ خُدا پوشیده موشد. ولی مِیکا یِگ کالای مخصوص جور کُد که پیشوای شی دَ غَیتِ پَرستش بُتِ ها موبوشید. بلده فامیدونِ کلوتر دَ خُروج فصل ۲۵ آیه ۷ و دَ فصل ۲۸ آیه ۶ تا ۱۲ رُجوع کُنید.

^۷ دَ امْرُؤِ غَيْتِ یِگِ جوانِ از بَیتِ-لَحَمِ یَهُودَا دَ مینکلِ طایفِه یَهُودَا زِندگی مُوِکدِ و
 اُو یِگِ لاوی بُودِ. ^۸ اُمُو آدمِ از شارِ بَیتِ-لَحَمِ یَهُودَا بُرِ شُدِه حَرَکتِ کدِ تا یِگُو جَایِ
 رِه پَیدا کِنه و دَ اُمونجی جَایِ-دَ جَایِ شُنِه. اُو اَمَدِه اَمَدِه دَ کوهستونِ اِفرایمِ دَ خانِه
 مِیکا رَسیدِ. ^۹ مِیکا دَزُو کُفَت: "از کُجا اَمَدِه؟" اُو دَ جَوابِ شی کُفَت: "ما لاوی
 اَسْتُم و از بَیتِ-لَحَمِ یَهُودَا اَمَدیم؛ ما امی رَقمِ مورُمِ تا یِگُو جَایِ رِه پَیدا کُنُم و دَ اُونجی
 جَایِ-دَ جَایِ شُنُم." ^{۱۰} اوختِه مِیکا دَزُو کُفَت: "پیشِ ازمِه بُمَن و بِلدِه مِه آتِه و پیشوا
 بَش و ما دَزِ تُو هِر سالِ دَه مِثقالِ نَقَرِه مِیدیم و کالا و خِرجِ-و-خوراکِ تُو امِ دَ گردونِ
 ازمِه بَشِه." و اُمُو لاوی قَبُولِ کدِ. ^{۱۱} اَرِه، اُمُو لاوی راضی شُدِ کِه قَدِ اَزُو بُمَنِه و
 مِیکا قَدِ امْرُؤِ جوانِ مِثَلِ یِکیِ از باچِه های خُو رفتارِ مُوِکدِ. ^{۱۲} پسِ مِیکا اُمُو لاوی رِه
 تَعیینِ کدِ و اُمُو جوانِ پیشوا یِ اَزُو شُدِ و دَ خانِه شی بُودِ. ^{۱۳} اوختِه مِیکا کُفَت: "آلی
 یَقینِ دَرُمِ کِه خُداوندِ دَ حَقِ مِه خُوبی مُونِه، چِراکِه یِگِ لاوی پیشوا یِ مِه شُدِه."

جَایِ-دَ جَایِ شُدونِ طایفِه دانِ دَ لَایشِ

۱۸ ^۱ دَ امْرُؤِ زَمانِ اِسرائیلِ پادشاهِ نَدَشَتِ. و دَ امْرُؤِ روزا طایفِه دانِ بِلدِه خُو
 مُلکِ مَوبالیدِ تا دَ اُونجی جَایِ-دَ جَایِ شُنِه، چُونِ تا امْرُؤِ غَیتِ هِیچِ مُلکِ دَ
 مینکلِ طایفِه های اِسرائیلِ بِلدِه اَزوا نَرَسیدُدِ. ^۲ پسِ اولادِه دانِ پَنجِ نَفَرِ رِه از تَمامِ طایفِه
 خُو کِه مَرَدایِ دِلاوَرِ بُودِ اَز صُرْعِه و اِشتائولِ رَبیِ کدِ تا دَ بارِه سِرزمینیِ کِه پَیدا کُدُدِ
 جاسوسی و تَحقیقِ کِنِه؛ و دَزُوا کُفَت: "بَوریدِ و دَ بارِه امْرُؤِ سِرزمیِ تَحقیقِ کَنیدِ."
 اوختِه اُونَا دَ کوهستونِ اِفرایمِ دَ خانِه مِیکا اَمَدِ و دَ اُمونجی شِشَتِ. ^۳ دَ غَیتیکِه اُونَا
 دَ پَالویِ خانِه مِیکا بُودِ، آوازِ جوانِ لاویِ رِه شِخَتِ؛ پسِ اُونَا دَ اُونجی رِفَتِ و دَزُو
 کُفَت: "کِیِ تُو رِه دَ اینجی اُورده؟ دَ اینجی چِیِ مُونیِ و کارِ تُو دَ اینجی چِیِ اَسْتِه؟"
^۴ اُو دَزُوا کُفَت: "مِیکا فِلانِ فِلانِ کارا رِه بِلدِه مِه کدِه و مَرِه کِرا کدِه و ما پیشوا یِ اَزُو
 شُدیم." ^۵ اوختِه اُونَا دَزُو کُفَت: "از خُدا پُرسانِ کُو تا مو بَدَنیِ کِه آیا دَ امزیِ راهِ کِه

موری کامیاب موشی یا نه؟^۶ پیشوا د جواب ازوا گُفت: ”بخیر-و-سلامت بورید. د راهی که شمو مورید د زیر نظر خداوند آسته.“

۷ پس امو پنج نفر ری شُده د لاپش آمد، اونا مردم ره دید که د اونجی د صلح-و-امنیت زندگی مونه و رقم صیدونیا د آرامش و امنیت آسته. د او سرزمی هیچ آزار دهنده نبُود که اونا ره آزار-و-اذیت کنه؛ و اونا از صیدونیا دور بُود و د کس کار-و-غرض نداشت. ۸ وختیکه اونا د صُرعه و اشتاتول پیش برارون خُو پس آمد، برارو ازوا پُرسان کده گُفت: ”چی خبر اوردید؟“ ۹ اونا گُفت: ”باله شُنید که د بله ازوا حمله کنی، چُون مو امو سرزمی ره دیدی، غدر یگ سرزمین خُوب آسته. شمو آرام شِشتید؛ معطل نکنید، بلکه رفته داخل شُنید و امو سرزمی ره تَصَرَف کنید. ۱۰ وختیکه بورید، شمو یگ مردم آرام و سرزمین غدر پراخ ره مینگرید. خدا او ره د دست از شمو تسلیم کده و او منطقه آسته که از هر چیز که د رُوی زمی پیدا موشه هیچ چیز کمبُود ندره.“

۱۱ پس شش صد نفر از طایفه دان قد سلاح های جنگی مُسَلَح شُد و از صُرعه و اشتاتول حرکت کده ۱۲ باله رفت و د قریت-یعاریم د بهُودا خیمه زد. امزی خاطر امو جای ره تا امروز مَحَنه-دان^{۱۳} مَوگیه که د غَرَب قریت-یعاریم آسته. ۱۳ ازونجی اونا د کوهستون افرایم تیر شُد و د خانه میکا رفت.

۱۴ امو پنج نفر که بلده جاسوسی سرزمین لاپش رفتُد، د برارون خُو گُفت: ”آیا میدنید که د مینه امزی خانه ها ایفود و بُت های که د خانه پرستش موشه وجود دره، بُت تراش شُده و بُت ریختنده شُده؟ پس آلی شمو موفامید که چی کار کنید.“ ۱۵ اوخته اونا تاو خورده د خانه جوان لاوی که د خانه میکا بُود آمد و قد ازو احوال پُرسی کد. ۱۶ و امو شش صد مرد که قد سلاح های جنگی مُسَلَح شُد و از اولاده دان بُود، د دان درگه ایسته بُود. ۱۷ اوخته امو پنج نفر که بلده جاسوسی سرزمین لاپش رفتُد، داخل شُد و بُت تراش شُده، ایفود، بُت ریختنده شُده و بُت های دیگه ره که د خانه پرستش موشد

^a ۱۸:۱۲ «مَحَنه-دان» یعنی «خیمه‌گاه دان».

گرفت؛ و پیشوا قد شش صد مرد که قد سلاح های جنگی مُسَلَح شدند، د دان درگه ایسته بُود. ^{۱۸} وختیکه اونا د خانه میکا داخل شد و بُت تراش شده، ایفود، بُت ریختنده شده و بُت های دیگه ره که د خانه پرستش موشد گرفت، پیشوا دزوا گفت: ”چیز کار مونیذ؟“ ^{۱۹} اونا دزُو گفت: ”چپ بش! دست خُو ره د دان خُو بگیر و قد ازمو آمده آته و پیشوای مو بش. کدم شی خوبتر آسته، ای که پیشوای خانه یگ نفر بشی یا ای که پیشوای یگ طایفه و اولادِ بابه د اسرائیل بشی؟“ ^{۲۰} اوخته دل پیشوا خوش شد و او ایفود، بُت های ره که د خانه پرستش موشد و بُت تراش شده ره گرفت و قد امزو مردا قتی رفت.

^{۲۱} پس اونا تاو خورده ربی شد و بچکیچا، چارپایا و مال-و-اسباب ره پیش روی خُو قرار دد. ^{۲۲} وختیکه اونا از خانه میکا دور رفت، مردای که د خانه های گرد-و-برِ خانه میکا بُود جم شد و خود ره د اولادِ دان رسند ^{۲۳} و د بله ازوا چیغ زد که ایسته شنه؛ و اولادِ دان روی خُو ره تاو دده د میکا گفت: ”چی گپ شده که تو نفر ا ره جم کده اوردی؟“ ^{۲۴} میکا گفت: ”خدا یون مره که جور کده بُودم قد پیشوا گرفته رفتید، دیگه بلده مه چی باقی منده؟ هنوز ام مویکید: ‘چی گپ شده؟’“ ^{۲۵} اولادِ دان دزُو گفت: ”بهتر آسته که آواز تو د مینکل مو شنیده نشنه؛ اگه نه، مردای تندخوی مو د بله تو حمله مونه و تو و خانوار تو جان های خُو ره از دست میدید.“ ^{۲۶} و اولادِ دان د راه خُو ربی شده رفت. وختی میکا دید که اونا ازو کده غدر قوی یه، او تاو خورده پس د خانه خُو رفت.

^{۲۷} پس اونا چیزی ره که میکا جور کدد و پیشوای ره که دزُو تعلق دشت گرفت و د لایش د بله قومی آمد که د آرامش و امنیت بُود و اونا ره قد دم شمشیر زده شار ره د آتش سوختند. ^{۲۸} د اونجی هیچ نجات دهنده نبُود، چراکه مردم لایش از صیدون دور بُود و قد هیچ مردم دیگه کار-و-غرض نداشت. امو شار د دره بُود که مربوط بیت-رحوب موشد. اولادِ دان شار ره دوباره آباد کد و دزُو جای-د-جای شد. ^{۲۹} اونا امو شار ره

دان نام کد؛ نام بابه کلونِ ازوا دان بُود که بلده اسرائیل زیده شد. مگم نام سابقِ امزو شار لایش بُود. ^{۳۰} اوخته اولاده دان امو بُت تراش شُده ره بلده خُو دَ یگ جای قرار دَد و یوناتان اولاده جرشوم باچه موسیٰ قد باچه های خُو تا زَمانِ اسیر شُدونِ باشنده های سرزمی، پیشوای اولاده دان بُود. ^{۳۱} پس اونا بُت تراش شُده میکا ره که او جور کُدد بلده خُو برقرار نگاه کد و تا زمانی که خانه خدا دَ شیلوه بُود، برقرار بُود.

مرد لاوی و خاتون شی

۱۹ ^۱ دَ امزو زمان که اسرائیل پادشاه نَدشت، یگ مرد لاوی دَ یگ گوشه کوهستونِ افرایم زندگی مُوکد. او از بیت-لحمِ یهودا بلده خُو یگ کنیز گرفته او ره خاتو کد. ^۲ لیکن کنیز شی قد ازو بے وفایی کد و از پیشِ ازو دَ خانه آته خُو دَ بیت-لحمِ یهودا رفت و مُدتِ چار ماه دَ اونجی مند. ^۳ اوخته شوی شی باله شُده از پُشتِ ازو رفت تا او ره دل-آسا کده پس بیره؛ غلام شی و دُو الاغِ ازو قد شی قتی بُود. وختی امو خاتو او ره دَ خانه آته خُو بُرد، آته خاتو او ره دید و قد خوشی از او پذیرایی کد. ^۴ خُسِرِ ازو، یعنی آته خاتو او ره شَله شُد که دَ اونجی بُمنه. پس او مُدتِ سه روز دَ پیشِ ازو مند و خورده و وُچی کده دَ اونجی شُشت.

^۵ دَ روزِ چارمِ اونا صَباح گاه باله شُد و او آماده شُد که حرکت کنه، لیکن آته خاتو دَ داماد خُو کُفت: "بلده قوتِ دلِ خُو یگ لُغمه نان بُخور و بعد ازو میبنتی که بوری." ^۶ پس هر دوی شی یگجای شُشته خورد و وُچی کد؛ و آته خاتو دَ امزو آدم کُفت: "لُطفاً امشاو ام پشی و ببیل که دلِ تو خوش شنه." ^۷ وختی امو آدم باله شُد که حرکت کنه، خُسِرِ شی او ره شَله شُد و او یگ شاوِ دیگه ام دَ اونجی مند. ^۸ دَ روزِ پنجمِ او صَباح گاه باله شُد که حرکت کنه، آته خاتو بسم کُفت: "بلده قوتِ دلِ خُو یگو چیزِ بُخور و تا دیگری روز معطل کو." پس اونا هر دوی شی شُشته خورد. ^۹ و غَیبتیکه امو آدم قد خاتو و غلامِ خُو باله شُد که حرکت کنه، خُسِرِ شی یعنی آته خاتو دَزو کُفت: "توخ کو،

روز تیر شده و نزدیکِ شام آسته، شاو قرار بشی. اینه، روز د خلاص شدو یه، شاو ره د امینجی تیر کو و بیل که دل تو خوش بشه. بعد ازو صبح‌گاه باله شده حرکت کو و خانه خو بورو. ^{۱۰} لیکن امو آدم قبول نکد که شاو بشینه؛ پس او باله شده حرکت کد و روی د روی یبوس یعنی اورشلیم رسید، دو الاغ پالون شده و کنیز شی ام قد ازو قتی بود.

^{۱۱} وختیکه اونا د نزدیکِ یبوس رسید، روز رفتد و غلام د بادار خو گفت: "بیه که د امزی شارِ یبوسیا تاو بخوری و شاو ره د امینجی تیر کنی." ^{۱۲} لیکن بادار شی دزو گفت: "مو د شارِ بیگنه‌گو که مربوطِ بنی اسرائیل نییه تاو نموخوری، بلکه د جبعه موری." ^{۱۳} و ادامه دده د غلام خو گفت: "بیه که خود ره د جبعه یا رامه برسنی و شاو ره د یکی امزو جای ها تیر کنی." ^{۱۴} پس اونا ازونجی تیر شده د راه خو ادامه دد و عیتیکه د نزدیکِ جبعه که مربوطِ بنیامین موشه رسید، آفتو ششت و د بله ازوا شام شد. ^{۱۵} پس اونا د اونجی تاو خورد تا رفته شاو ره د جبعه تیر کنه. اونا داخل رفت و د میدانی شار ششت، لیکن هیچ کس اونا ره د خانه خو نبرد که شاو جای بدیه.

^{۱۶} اوخته د غیتِ شام یگ آدم پیر از کار خو از سر زمینا میمد و او از کوهستونِ افرایم بود که د جبعه زندگی موکد. و له مردم امزو جای پگ شی بنیامینی بود. ^{۱۷} وختیکه امو آدم پیر توخ کد و مسافرا ره د میدانی شار دید، او گفت: "کجا مورید و از کجا آمدید؟" ^{۱۸} او د جواب شی گفت: "مو از بیت-لحم یهودا آمدے و د دورترین جای کوهستونِ افرایم موری، از جایی که آمدے. ما د بیت-لحم یهودا رفتد و آلی د خانه خو^a مورم. هیچ کس مو ره د خانه خو نبرد. ^{۱۹} مو کاه و غلف بلده الاغای خو دری و نان و شراب ام بلده ازمه و خاتون مه^b و بلده امزی مرد جوان که قد غلامای تو آسته، وجود د ره. مو د هیچ چیز ضرورت ندری." ^{۲۰} امو مرد پیر گفت: "بخیر-و-سلامت

^a ۱۸:۱۹ «خانه خو» ترجمه نسخه یونانی آسته، و له د زبون عبرانی «د خانه خدا» نوشته یه.

^b ۱۹:۱۹ د جای «خاتون مه» د زبون عبرانی «کنیز تو» نوشته یه.

بشی؛ تمام ضرورت های شمو ره ما پوره موکنم؛ فقط یگ کار کنید که شاو ره د میدانی شار تیر نکنید. ” ۲۱ پس او ره د خانه خو بُرد و د آلاغای شی خوراک دد؛ و اونا پایای خو ره ششته خورد و وچی کد.

۲۲ د حالیکه اونا دل های خو ره خوش موکد، مردای شار، یعنی چند نفر بد-و-بیکاره چارطرف خانه ره گرفت و درگه ره زده د آدم پیر که صاحب خانه بود، گفت: ”امو مرد ره که د خانه تو داخل شده، برو بپر تا مو قد ازو خاو کنی. ” ۲۳ لیکن امو آدم که صاحب خانه بود د پیش ازوا د برو رفت و دزوا گفت: ”نه برارون مه، ای رقم شبرانه رفتار نکنید. حد اقل ازی که ای آدم د خانه ازمه داخل شده، امی کار زشت ره نکنید. ” ۲۴ اونه، دختر خانه مه و خاتون امزی آدم د اینجی آسته، اونا ره د پیش شمو برو میرم و شمو میتنید اونا ره استفاده کنید و هر چیزی که دل شمو شد د حق ازوا انجام بدید؛ لیکن قد ازی آدم امی کار زشت ره نکنید. ”

۲۵ مگم امو نفرا توره ازو ره گوش نکد. اوخته امو آدم لاوی خاتون خو ره گرفته د پیش ازوا برو ربی کد و اونا قد ازو خاو کده تمام شاو تا دم صبح د حق ازو کار بد کد و د نزدیک روز واز شدو او ره ایله کد. ۲۶ و امو خاتو پیش از روز واز شدو آمده د درگه خانه آدمی که بادار شی د اونجی بود افتد و تا روز روشو شدو د اونجی مند.

۲۷ د وخت صبح بادار شی باله شد و درگه های خانه ره واز کده برو رفت تا د راه خو بوره، اوخته دید که کینیز شی د دان درگه افتده و دستای شی د لَحک درگه یه. ۲۸ او د کینیز گفت: ”باله شو که بوری. ” لیکن ازو هیچ جواب نمد. اوخته امو آدم او ره د بِلَه آلاغ خو ایشت و باله شده طرف خانه خو رفت. ۲۹ وختیکه د خانه خو رسید، یگ کارد ره گرفت و جسد کینیز خو ره بند بند جدا کده دوازه توته کد و اونا ره د تمام مُلک اسرائیل ربی کد. ۳۰ و هر کسی که او ره دید و د باره امزو جنایت شنید، گفت: ”از روزی که بنی اسرائیل از مصر برو آمده تا امروز هرگز ایطور یگ چیز انجام دده

نشده و نه ام دیده شده. پس دزی باره باید فکر شنه و مشوره شده یگ تصمیم گرفته شنه.

جنگ قد اولاده بنیامین

۲۰^۱ اوخته تمام بنی اسرائیل بر شده آمد و جماعت از دان تا بیشریبع قد طایفه های سرزمین جلعاد رقم یگ آدم آلی د حضور خدوند د مصفه جم شد. رهبرای تمام قوم از پگ طایفه های اسرائیل د جماعت قوم خدا خود ره حاضر کد؛ اونا چار صد هزار مرد پیده شمشیرزن بود. ^۳ و اولاده بنیامین شنید که بنی اسرائیل د مصفه بر شده.

اوخته بنی اسرائیل بلده فامیدون قضیه گفت: ”بگید که ای کار زشت چی رقم انجام دده شده.“ ^۴ امو مرد لاوی که شوی خاتون کشته شده بود، د جواب ازوا گفت: ”ما قد کنیز خو د جبعه که مربوط بنیامین موشه رفتم تا شاو ره د اونجی تیر کنم. ^۵ اوخته مردم جبعه د ضد مه باله شده د عیت شاو چارطرف خانه ره گرفت و قصد دشت که مره بکشه. اونا کنیز مره بے عزت کد و او مرد. ^۶ بعد ازو ما کنیز خو ره گرفته ثوئه ثوئه کدم و او ره د تمام منطقه های ملک اسرائیل ربی کدم، چراکه اونا یگ کار زشت و شرم آور د اسرائیل انجام دده. ^۷ آلی ای بنی اسرائیل، پگ شمو توره و مشوره خو ره بگید.“

^۸ اوخته تمام قوم رقم یگ آدم آلی باله شد و گفت: ”هیچ کدم مو د خیمه خو نموری و نه ام هیچ کدم مو پس د خانه خو موری! ^۹ بلکه اینی کار ره د حق جبعه مونی: مو د مطابق پشک د بله ازو موری. ^{۱۰} مو از صد نفر ده نفر، از هزار نفر صد نفر و از ده هزار نفر یگ هزار نفر از تمام طایفه های اسرائیل میگیری تا بلده لشکر خوراک بیره، و اونا بوره تا جبعه بنیامین ره بلده امزو کار شرم آور که د اسرائیل انجام دده، جزا بدیه.“ ^{۱۱} پس تمام مردای اسرائیل د بله شار جم شد و رقم یگ آدم آلی متحد بود.

۱۲ دِیْگَه طایفه های اسرائیل چند نفر ره دَ پیشِ پَگِ طایفه بنیامین رَیِ کده گُفت: "ای چی شرارت آسته که دَ مینکل شُمُو انجام دده شُدِه؟" ۱۳ پس آلی اُمُو مَرْدایِ بد-و-بیکاره ره که دَ جِبعه آسته، دَز مو تسلیم کنید تا اونا ره بکُشی و شرارت ره از اسرائیل دُور کنی. "لیکن اولادِه بنیامین دَ توره برارون خُو، بنی اسرائیل گوش نَدَد. ۱۴ و اولادِه بنیامین از شارای خُو دَ جِبعه جَم شد تا رفته قد بنی اسرائیل جنگ کنه. ۱۵ دَ امزُو روز اولادِه بنیامین بیست و شَش هزار مَرْد شمشیرزَن ره از شارای خُو جَم کد، علاوه از باشنده های جِبعه که هفت صد مَرْد اِنْتِخاب شُدِه بُوَد. ۱۶ دَ مینکلِ پَگِ امزی لشکر هفت صد مَرْد چَپَقَی اِنْتِخاب شُدِه بُوَد که هر کُدَم شی موی ره قد سنگِ پَلَخمو میزَد و خطا نَمو کد.

۱۷ از مَرْدایِ اسرائیل بَغیر از بنیامینیا چار صد هزار مَرْد شمشیرزَن جَم شد که پَگِ شی مَرْدایِ جنگی بُوَد. ۱۸ اوخته بنی اسرائیل باله شُدِه دَ بیت-تیل رفت و از خُدا مشوره گِرِفْتِه گُفت: "از طرفِ ازمو کی اوّل دَ جنگِ اولادِه بنیامین بوره؟" خُداوند گُفت: "یهُودا اوّل بوره."

۱۹ پس بنی اسرائیل صَباح گاه باله شد و رُوی دَ رُوی جِبعه خِیمه زد. ۲۰ دَمزی رقم مَرْدایِ اسرائیل دَ جنگِ بنیامینیا رفت و دَ خِلَافِ ازوا دَ جِبعه آمادگی گِرِفْت. ۲۱ اوخته اولادِه بنیامین از جِبعه بَرُو آمد و دَ امزُو روز بیست و دُو هزار نفرِ اسرائیلیا ره کُشته نَقش زمی کد. ۲۲ و قَوْم، یعنی مَرْدایِ اسرائیل جُرأت کد و دَ امزُو جای که روزِ اوّل بَلَدِه جنگ آمادگی گِرِفْتُد، بسم دَ امونجی آمادگی گِرِفْت، ۲۳ چون بنی اسرائیل رفته تا شام دَ حُضُورِ خُداوند چَخرا کُدَد و از خُداوند مشوره گِرِفْتِه گُفتُد: "آیا مو بسم بوری و قد برارون خُو اولادِه بنیامین جنگ کنی؟" خُداوند گُفتُد: "دَ خِلَافِ ازوا بورید."

۲۴ پس بنی اسرائیل دَ روزِ دَوَم دَ خِلَافِ اولادِه بنیامین پیش رفت. ۲۵ و بنیامینیا ام دَ خِلَافِ ازوا دَ روزِ دَوَم از جِبعه بَرُو شد و بسم هژده هزار نفرِ بنی اسرائیل ره که پَگِ شی شمشیرزَن بُوَد، کُشته نَقش زمی کد. ۲۶ اوخته تمام بنی اسرائیل، یعنی پَگِ قَوْمِ پس

دَ بَيْتِ-ئِيلِ رَفْتِ وَ دَ اُونَجِي دَ حُضُورِ خُداوندِ شِشْتِه چِخْرا كد؛ اُونَا اُمُو رُو ز رِه تَا شامِ رُو زِه كَرِيفْتِ وَ قُرْبَانِي هَايِ سُوخْتِنِي وَ قُرْبَانِي هَايِ سَلَامْتِي دَ حُضُورِ خُداوندِ تَقْدِيمِ كد. ^{۲۷} اوخْتِه بَنِي إِسْرَائِيلِ اَزِ خُداوندِ مَشُورِه طَلَبِ كد، چُونِ صَنْدُوقِ عَهْدِ خُدا دَ اَمْرُو رُو زَا دَ اُونَجِي بُوْد؛ ^{۲۸} وَ فِينِحاسِ بَاچِه اِلْعازارِ نوسِيه هَارُونِ دَ اَمْرُو رُو زَا دَ خِدْمَتِ خُداوندِ ايسْتِه مُوشُد. اَرِه، اُونَا مَشُورِه طَلَبِ كدِه كُفْت: "اَيَا مَوْ بَسْمِ بوري وَ قَدِ بَرارونِ خُو، اَوْلادِه بِنِيامِينِ جَنگِ كَنِي يَا رَدِ شِي رِه ايلِه بَدِي؟" خُداوندِ كُفْت: "بوريْد، چِرا كِه صَباحِ مَا اُونَا رِه دَ دِسْتِ اَزِ شُمُو تَسْلِيمِ مُوْنَم."

^{۲۹} پَسِ مَرْدَايِ إِسْرَائِيلِ دَ هَرِ طَرْفِ جِبْعِه كَمِينِ كَرِيفْت. ^{۳۰} وَ بَنِي إِسْرَائِيلِ دَ رُو زِ سَوْمِ دَ جَنگِ اَوْلادِه بِنِيامِينِ رَفْتِ وَ رَقْمِ دَفْعِه پيشنِه رُو ي دَ رُو ي جِبْعِه اَمادَكِي كَرِيفْت. ^{۳۱} وَ خْتِيكِه اَوْلادِه بِنِيامِينِ دَ جَنگِ قَوْمِ رَفْت، اُونَا اَزِ شَارِ دُورِ بُرْدِه شُد. اُونَا رَقْمِ دَفْعِه پيشنِه بَسْمِ زَدُو-وَ كُشْتونِ قَوْمِ رِه شُرُوعِ كد وَ دَ رَاهِ هَايِ كِه يَكِ شِي طَرْفِ بَيْتِ-ئِيلِ وَ دِيكِه شِي طَرْفِ جِبْعِه موره وَ دَ صَحْرَا تَقْرِيباً سِي نَفْرِ إِسْرَائِيلِيَا رِه كُشْت. ^{۳۲} اَوْلادِه بِنِيامِينِ قَدِ خُودِ خُو كُفْت: "اُونَا رَقْمِ دَفْعِه پيشنِه اَزِ پيشِ مَوْ شِكْسْتِ خُورِد." لِيكِنِ بَنِي إِسْرَائِيلِ قَدِ يَكْدِيكِه كُفْتُنْد: "بِيِيدِ كِه عَقَبِ-نِشِينِي كَنِي وَ اُونَا رِه اَزِ شَارِ كَشِييدِه دَ رَاهَا بيري." ^{۳۳} اوخْتِه پَكِ مَرْدَايِ إِسْرَائِيلِ اَزِ جَايِ هَايِ خُو بَالِه شُد وَ دَ بَعْل-تَامارِ اَمادَكِي كَرِيفْت؛ وَ إِسْرَائِيلِي هَايِ كِه دَ كَمِينِ بُوْدِ اَمِ اَزِ جَايِ خُو يَعْنِي اَزِ مَعْرِه-جِبْعِه^a بُرْ شُد ^{۳۴} وَ دَه هِزارِ مَرْدَايِ اِنْتِخَابِ شُدِه إِسْرَائِيلِ دَ خِلَافِ جِبْعِه اَمَدِ وَ جَنگِ سَخْتِ دَرِ كَرِيفْت. لِيكِنِ اَوْلادِه بِنِيامِينِ نَمُوفامِيْدِ كِه بَلَا-وَ-مُصِيبِتِ دَ بِلِه اَزِوا اَمَدِه. ^{۳۵} خُداوندِ بِنِيامِينِيَا رِه دَ پيشِ إِسْرَائِيلِيَا شِكْسْتِ دَدِ وَ بَنِي إِسْرَائِيلِ دَ اَمْرُو رُو زِ بِيَسْتِ وَ پَنجِ هِزارِ وَ يَكِ صَدِ نَفْرِ بِنِيامِينِيَا رِه كِه پَكِ شِي شَمَشِيرَزَنِ بُوْد، كُشْت. ^{۳۶} اوخْتِه اَوْلادِه بِنِيامِينِ پِي بُرْدِ كِه شِكْسْتِ خُورِدِه.

^a ۲۰:۳۳ دَ جَايِ «مَعْرِه-جِبْعِه» دَ بَعْضِي تَرْجَمِه هَا «عَرَبِ جِبْعِه» نُو شْتِه يِه.

تفصیل پیروزی بنی اسرائیل

خلاصه، مردای اسرائیل میدان جنگ ره د بنیامینیا ایله کد، چون اونا د بله کسای که د چارطرف جبعه کمین گرفتند، اعتماد دشت. ۳۷ پس کسای که کمین گرفتند، د عجله د بله جبعه هجوم آورد و امو نفرا د هر سو تیت شده تمام شار ره قد دم شمشیر زد. ۳۸ د بین مردای اسرائیل و کسای که کمین گرفتند یگ نشانی ایشته شد که وختی نفرای کمین از شار دود تیره باله کنه، ۳۹ مردای اسرائیل پس تاو خورده جنگ کنه. مگم اولاده بنیامین پیش ازی کار شروع د زدو-و-کشتو کد و تقریباً سی نفر از مردای اسرائیل ره کشت و گفت: "یقیناً اونا رقم دفعه پیشنه از پیش مو شکست خورده." ۴۰ لیکن وختیکه یگ ستون دود تیره از شار د باله رفتو شد، بنیامینیا پشت خوره توح کد و دید که تمام شار د منه دود سون آسمو باله موره. ۴۱ اوخته مردای اسرائیل پس تاو خورد و بنیامینیا وحشت زده شد، چون اونا دید که بلا-و-مصیبت د بله ازوا آمده. ۴۲ پس اونا از پیش مردای اسرائیل سون بیابو دوتا کد، لیکن آتش جنگ اونا ره گرفتار خو کد و کسای که از شار برو آمد اونا ره د بین قرار دده نابود کد. ۴۳ اونا بنیامینیا ره محاصره کد و اونا ره از منوحه د مبال کده تا روی د روی جبعه سون آفتو برشد پایمال کد؛ ۴۴ و هژده هزار نفر از لشکر بنیامین که پگ شی مردای جنگی بود، کشته شده افتد. ۴۵ وختی اونا تاو خورده سون بیابو د قاده رمون دوتا کد، پنج هزار نفر ازوا د راه ها کشته شد؛ اونا تا جدهوم د مبال شد و دو هزار نفر دیگه ازوا ام کشته شد. ۴۶ پس کسای که د امرو روز از لشکر بنیامین کشته شده افتد، بیست و پنج هزار مرد شمشیرزن بود و پگ شی مردای جنگی. ۴۷ تنها شش صد نفر ازوا تاو خورده سون بیابو د قاده رمون دوتا کد و چار ماه د قاده رمون مند. ۴۸ مردای اسرائیل تاو خورده پس د خلاف باقی بنیامینیا آمد و اونا ره د دیگه شارای ازوا ام قد دم شمشیر زد، مردم

شار و حیوانا ره، یعنی هر چیزی ره که دَ گِیر ازوا آمد. اونا امچنان دَ تمام شارای که رسید اونا ره آتش زد.

بنی اسرائیل بلده مردای باقی منده بنیامین خاتو میدیه

۲۱ ^۱ مردای اسرائیل دَ مصفه قَسَم خورده گُفتند: ”یگ مو ام باید دُختر خُو ره دَ بنیامینیا دَ عنوانِ خاتو ندی.“

^۲ اوخته مردم دَ بیت تیل آمد و دَ اونجی تا شام دَ حُصورِ خُدا شِشته دَ آوازِ بلند زار زار چخرا کد ^۳ و گُفت: ”ای خُداوند، خُدای اسرائیل، چرا ای کار دَ اسرائیل شد و امروز یگ طایفه از اسرائیل کم شد؟“ ^۴ صَباح گاهِ روزِ دیگه شی قوم باله شد و دَ اونجی یگ قُربانگاه آباد کده قُربانی های سوختنی و قُربانی های سلامتی تقدیم کد. ^۵ اوخته بنی اسرائیل گُفت: ”از تمام طایفه های اسرائیل کی قد جماعت دَ حُصورِ خُداوند نمده؟“ چون اونا سخت قَسَم خورده گُفتند که هر کس دَ حُصورِ خُداوند دَ مصفه نیه، او حتماً باید کُشته شنه.

^۶ بنی اسرائیل بخاطرِ برارون خُو اولاده بنیامین افسوس کده گُفت: ”امروز یگ طایفه از اسرائیل نابود شد. ^۷ آلی دَ باره خاتو دَدو بلده کسای که باقی منده چیز کار کنی؟ چون مو دَ خُداوند قَسَم خوردے که دُخترون خُو ره دَزوا دَ عنوانِ خاتو نمیدی.“ ^۸ اوخته اونا گُفت: ”آیا کدم کس آسته که از طایفه های اسرائیل دَ حُصورِ خُداوند دَ مصفه نمده بشه؟“ و اونا دید که از یابیش-جلعاد هیچ کس دَ خیمه گاه دَ جماعتِ خُداوند نمده. ^۹ چون وختیکه قوم حساب شد، دیده شد که از باشندده های یابیش-جلعاد هیچ کس دَ اونجی نییه.

^{۱۰} پس جماعت دوازده هزار نفر مردای جنگی ره دَ اونجی ریی کد و دَزوا امر کده گُفت: ”بورید و باشندده های یابیش-جلعاد ره قد خاتونو و بچکیچای ازوا از دم شمشیر تیر کنید.“ ^{۱۱} اینی کار ره باید شمو انجام بدید: یگ مردا و هر خاتو ره که قد مرد خاو

کده بَشه، نأبؤد کُنید. ” ۱۲ و اونا دَ مینکلِ باشنده های یابیش-جلعاد چار صد دُخترِ خانه که هرگز قد مَرَد خاو نکدُد پَیدا کد و اونا ره دَ خَیمه‌گاه دَ شیلوه که دَ سرزمینِ کِنعان بؤد، اُرد.

۱۳ اوخته تمامِ جماعت دَ اولادِه بنیامین که دَ قاده رَمون بؤد پیغامِ ربی کد و بلده ازوا پیشنهادِ صلح کد. ۱۴ و دَ امزو غیتِ بنیامینیا پس آمد و بنی اسرائیل دُخترونی ره که از جُمْلِه خاتونوی یابیش-جلعاد زنده ایشُتد دَزوا دَد؛ لیکن بلده ازوا کِفایَت نکد.

۱۵ مَرْدُم بخاطرِ اولادِه بنیامین هنوز ام افسوس موکد، چراکه خُداوند دَ مینکلِ طایفه های اسرائیل یگ خالی‌گاه پَیدا کدُد. ۱۶ اوخته ریش سفیدای جماعت کُفت: ” بلده باقی مَنده ها چطور مِیتنی خاتو پَیدا کنی، چراکه خاتونوی اولادِه بنیامین کُشته شُدِه؟ ”

۱۷ و اونا کُفت: ” باقی مَنده های بنیامین باید وارثِ دَشته بَشه تا یگ طایفه از اسرائیل کاملاً از بین نَرَوه؛ ۱۸ لیکن مو دُخترون خُو ره دَ عِنوانِ خاتو دَزوا دَدِه نِمیتنی. چُون یگِ بنی اسرائیل قَسَم خورده کُفته: ’نالت دَ کسی که دَ اولادِه بنیامین خاتو بَدیه. ’ ”

۱۹ پس اونا کُفت: ” اونه، هر سال بلده خُداوند دَ شیلوه عیدِ گِرِفته موشه، دَ امزو جای که دَ شمالِ بیت-ئیل و جَنوبِ لیونه آسته، دَ شرقِ راهی که از بیت-ئیل دَ شِکیم مورِه. ” ۲۰ اوخته اونا دَ اولادِه بنیامین امر کده کُفت: ” بورید، دَ انگور باغ ها کَمین بَگیرید ۲۱ و کَشیک^a بَدید؛ وختیکه دُخترونِ شیلوه بَرُو آمد تا رَقص و بازی کنه، شَمو از انگور باغ ها بَرُ شَینید و هر کدُم شَمو از دُخترونِ شیلوه بلده خُو یگِ خاتو پَرنده دَ سرزمینِ بنیامین بورید. ۲۲ اوخته اگه آنه‌گو یا برارونِ ازوا آمده دَ پیش ازمو شکایت کنه، مو دَزوا مَوگی: ’از خَیر خُو اَمو دُخترو ره بلده ازوا ایله بَدید، چراکه دَ غیتِ جنگِ قد یابیش-جلعاد مو بلده پَگِ ازوا خاتو پَیدا نَتِنستی و شَمو ام بخاطرِ قَسَمِ بنی اسرائیل مَجْرِمِ نِیستید، چُون خودون شَمو دُخترون خُو ره دَزوا نَددید. ’ ” ۲۳ پس اولادِه بنیامین اَمو رَقم کد: اونا هر کدُم شی از جمِ دُخترونی که رَقص موکد بلده خُو خاتو پَرند و پس دَ

^a ۲۱:۲۱ کَشیک دَدو یعنی مُنتَظِر یگو کس شِشتو.

مُلک خُو رفت و شارها آباد کده دزوا جای-د-جای شُد. ^{۲۴} بعد از تصمیمِ ریش سفیدا
بَنی اسرائیل هر کُدم شی دَ مُطابقِ طایفه و اولادِ بابِه خُو ازونجی حرکت کد و پس دَ
مُلک-و-زمین خُو رفت.
^{۲۵} دَ امزُو زمانِ اسرائیل پادشاه نَدشت و هر کس هر چیز که دَ نظر شی خُوب معلوم
مُوشُد، انجام میدد.